★ God studieflit i Knäreds yrkesskolor, sid. 3 ★ Halmstadsbo skadad vid Kövlinge-vurpa, sid. 3 ★ Tisdagstinget i Laholm, sid. 3

LAHOLMS TIDNING

N:R 23. ÅRG. 27. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. ONSDAGEN DEN 29 JANUARI 1958 Ansvarig utgivare J. B. Bengtsson. Lösnummer 25 öre.

Rattfull körde upp på gångbana
Två gående skadades livsfarligt

MALMÖ (TT).

Två ynglingar fick allvarliga skallskador då en rattfyllerist på tisdagskvällen körde upp på trottoaren vid Spångatan. Den ene av dem fastnade under bilen och blodspår visar att han släpats med ca 5 m innan en annan bilist stoppade den vingliga framfarten.

En tredje person klarade sig genom att kasta sig undan i sista sekunden. Föraren greps av tillskyndande personer och erkände vid polisförhör att han varit hos några vänner och "tagit ett par snapsar". Det är en 29-årig handelsresande från Malmö.

De skadade är 20-årige sliparen Kaj Rosengren och hans 19-årige kusin Gert Rosengren, som är verkstadslärling. Båda är bosatta i Malmö. Det var Kaj Rosengren som släpades med bilen. Han fördes till Neurokirurgen i Lund där jourhavande läkaren upplyser att ynglingen fått brott på skallen och svåra kontusioner över hela kroppen. Tillståndet betecknas som allvarligt. Hans kusin vårdas på allmänna sjukhuset i Malmö för två skallfrakturer.

STOPPADES AV BILIST

Kusinerna stod och pratade på trottoaren tillsammans med en kamrat. Denne observerade bilen som först sladdade över på högra sidan av gatan och sedan kröngde över mot vänster och rusade rakt mot ynglingarna. Kamraten kastade sig åt sidan och skrek en varning åt kusinerna. När han vände sig om låg Gert Rosengren medvetslös på vägbanan. Kusinen syntes inte till men bilen fortsatte sin vingliga färd tills en bilist stoppade vidare framfart genom att placera sin vagn tvärs över gatan vid Nobelvägen.

Under olycksbilen låg Kaj Rosengren som man inte kunde få fram förrän man lyft bilen. Två ambulanser tog hand om olycksoffren och polisen spärrade av platsen för att kunna utföra sina mätningar.

Brittsoldater sköt fem turkar

NICOSIA (TT—AFP)

Fem turkar dödades då brittisk militär på tisdagsmorgonen öppnade eld mot demonstranter i Nicosia och Famagusta.

Tre turkar blev ihjälskjutna i Nicosia och två i Famagusta, där utegångsförbud proklamerades. Samma åtgärd vidtogs redan på måndagen i Nicosia efter oroligheter som krävde två dödsoffer bland turkarna och vid vilka drygt 100 personer skadades.

De brittiska trupperna öppnade eld på tisdagsmorgonen sedan de först hade sökt skingra demonstranterna med hjälp av tårgas. Demonstrationerna gällde liksom på måndagen öns delning.

Fjortonåring var stortjuv

STOCKHOLM (TT)

En 14-årig skolpojke i Stockholm har avslöjats som stortjuv. Genom att vittja ytterkläder och handväskor, som ägarna lämnat ifrån sig i kapprum, har han kommit över 15.000 kronor. Enbart på ett ställe stal han 5.000 kronor.

14-åringen har hemsökt arbetsplatser och lyckats dupera personalen. På en av de hemsökta arbetsplatserna upptäckte han i en plånbok ett par 1000-lappar, har han berättat vid polisförhör. Han vågade emellertid inte stjäla dessa, då han insåg att det skulle bli svårt att växla dem.

En person har av 14-åringen bestulits på 610 kronor. En tid efter tillgreppet träffade den bestulne på tjuven, som då hade avslöjats. Han frågade honom vad han hade för chans att få tillbaka sina pengar. 14-åringen talade om att han för de 610 kronorna köpt en "raggarbil", med vilken han skulle jaga flickor. Han rekommenderade den bestulne att gå och ta hand om bilen och talade om var denna stod uppställd.

— Du kan sälja den får du kanske tillbaka dina pengar.

14-åringen har en stor del av sin uppväxttid vistats på "hem" av olika slag. Polisen har nu överlämnat honom till barnavårdsnämnden. Med hänsyn till hans ålder torde något åtal inte komma ifråga.

Rättegången mot den franske prästen Guy Desnoyers med anledning av att denne begått mord på sin älskarinna, 19-åriga Regine Fays, och hennes ofödda barn till vilket prästen var far, slutade illa för hans del, d v s han dömdes till livstids fängelse, vilket får anses som rimligt med tanke på det barbariska sätt varpå prästen tagit kvinnan av daga. Hon hittades nämligen död i ett dike med flera knivhugg, bl a i magen. Här ses prästen vid sin ankomst till rättegången mellan en fängelsepräst och en polis.

2 bröder omkom vid krock
chocken dödade ögonvittne

ÖRNSKÖLDSVIK (TT)

En dramatisk trafikolycka, som krävde två människoliv och indirekt ett tredje, inträffade på tisdagsmorgonen i Husum. Det var en äldre man som var åsyna vittne till olyckan.

Två timmerlastade lastbilar med släpvagnar från Västerbotten råkade ut för svår halka på avtagsvägen från riksvägen till sulfatfabriken. Mitt inne i samhället, där vägen lutar starkt i en brant kurva, körde den första bilen av vägen och välte med släpvagnen utför slänten. Föraren klarade sig och skyndade mot den andra bilen för att varna dess förare, men det var för sent. Även denna bil gled av vägen och den störtade ned mot det först havererade fordonet. Det blev en våldsam krock, och föraren dödades ögonblickligen. Hjälplastaren som satt bredvid honom, visade livstecken, men avled under transporten till lasarettet i Örnsköldsvik.

De omkomna är bröderna Sixten och Sven Ögren från Åmsele i Degerfors socken i Västerbotten. Sixten var 23 år och hans bror ett par år yngre. Båda var ogifta, men Sixten Ögren var förlovad. Det var Sven Ögren som satt vid ratten när olyckan hände.

Åkeriägare Hjalmar Åström från Husum och hans son var ute med en traktor och sandade. De blev vittnen till olyckan och den äldre föll ihop strax efteråt. Sonen kallade på läkare, som endast kunde konstatera att Hjalmar Åström avlidit av hjärtslag. Man tror att den chock han fick vid anblicken av olyckan vållade dödsfallet.

Olyckan tillskrivs helt den besvärliga halkan. De senaste dagarnas kyla avlöstes på tisdagsnatten av blidväder. Tidigt på morgonen föll också regn, vilket gjorde vägarna såphala.

VÄGBANAN VAR GLASHAL

Föraren på den lastbil som fem minuter före dödsbilen körde av vägen, Allan Hagselius från Ekorrsele, berättar för TT att han inte hade någon möjlighet att hålla sitt tunga ekipage kvar på vägen i olyckskurvan. Vägbanan var glashal, bilen bara gled utför slänten och den tunga lasten sköt på.

Det hastiga väderleksomslaget medförde stora svårigheter för biltrafiken i norra Ångermanland på tisdagsförmiddagen. Längs riksväg 13 såg man långtradare stå i köer och vänta på sandning. En stor lastbil gled av vägen två mil norr om Örnsköldsvik och fick omfattande skador men ingen människa kom till skada.

Polisman åtalad
Skyddade tjallare

ESKILSTUNA (HT)

En polisman stod på tisdagen åtalad vid rådhusrätten i Eskilstuna, då det s k tjallarmålet inleddes. Den åtalade har enligt åklagaren gjort sig skyldig till grovt tjänstemissbruk genom att han sett mellan fingrarna med en polistjallares delaktighet i en stor tennstöld i Eskilstuna i augusti 1952.

Tjugoettårige Roland Bour från Sous-Varsberg i Frankrike har bytt kön från kvinna till man. Han for till Strasbourg såsom Catherine Bour, undergick fem operationer och kunde sedan börja ett nytt liv som man. Han söker nu efter arbete då han befunnits för liten för militärtjänst.

Förslag till försvarspengar:

Bränvinet stiger 5 kronor
Bill upp 2 öre - bensinen 4

STOCKHOLM (HN).

Det blir som tidigare nämnts spriten, cigarretterna och bensinen som genom extra punktskatter får betala försvarets kostnadsökningar. Spriten väntas bli inte mindre än 5 kronor dyrare per liter. Cigarretterna kommer troligen att höjas med 2 öre styck och bensinpriset kan väntas bli 4 öre dyrare per liter.

Efter förhandlingarna i försvarsfrågan kom de fyra demokratiska partiledarna så långt att man ansåg sig kunna enas om de föreslagna prishöjningarna. Ännu är emellertid inte dessa definitivt bestämda. Nu skall partiledarna kontakta sina förtroenderåd och riksdagsgrupperna om den överenskommelse som är att vänta. Detta sker i dag då också en kortare överläggning mellan partiledarna och regeringen kommer att ske.

Mötet i kanslihuset i går mellan statsministern, finansministern, försvarsministern, herrar Ohlin, Hjalmarson och Hedlund förde försvarsfrågan ett stycke närmare lösningen.

Den kraftiga höjningen av priset på sprit motsvarar den som företogs i november 1956.

Närmare 200 miljoner kronor räknar finansministern med att få in på höjningen av spritpriset. Rökarna kommer att få bidra med ytterligare 90 miljoner kronor till försvarskostnaderna.

Bensinprisets höjning med 4 öre kommer att ge statskassan närmare 100 miljoner kronor.

Möjligt är också att choklad, glass, kosmetika kommer att få en extra beskattning. Härom är emellertid ännu inte något klart utsagt.

HÖGRE VINSTSKATT PÅ LOTTERIERNA

Vidare är det tveksamt hur det blir med skatten på lotterivinster och tipskuponger. Denna beskattning ger nu staten omkring 55 miljoner om året. Möjligt är att den nuvarande lotterivinstskatten kommer att höjas från 20 till 30 procent för att därigenom ge staten ytterligare några 10-tal miljoner.

ATOMFÖRSVARET FÅR VÄNTA

Klart är vidare efter förhandlingarna i försvarsfrågan i går att frågan om det svenska atomvapnet tillsvidare är förd åt sidan. Politikerna är i denna mycket känsliga fråga överens om att beslut inte behöver fattas förrän under nästa år. Under tiden anslås pengar till ytterligare forskningar och tekniska utredningar på atomsidan.

Roberto anser äktenskapet med Ingrid olagligt

ROM (TT—Reuter)

Filmregissören Roberto Rossellini har nu vidtagit åtgärder för att få sitt äktenskap med filmskådespelerskan Ingrid Bergman annulerat, omtalar den italienska nyhetsbyrån Agenzia Italia.

Hans advokater söker få äktenskapet ogiltigförklarat under motivering att Ingrid Bergman juridiskt sett inte hade rätt att gifta sig med Rossellini i maj 1950. Advokaterna gör gällande att hon var svensk medborgare vid den tidpunkten och att hennes skilsmässa i Mexiko från dr Peter Lindström inte erkändes i Sverige då hon gifte sig med Rossellini.

Ingrid Bergman och Rossellini tillkännagav i november i fjol att de hade tagit ut boskillnad.

Jättekupp mot bank
2 milj dollars i byte

MONTREAL (TT—Reuter).

Tjuvar som sprängt sig in i kassavalvet i en bank i Montreal har lyckats komma undan med obligationer till ett värde av 1.800.000 dollar.

Rånet är det näst största som någonsin förekommit. Det största — och alltjämt ouppklarade — var när guldtackor till ett värde av tre och en halv miljon pund stals från den tyska guldreserven i Bayern 1945.

På golvet i bankvalvet låg obligationer och andra papper till ett värde av över en halv miljon dollar kringslängda. Dessa papper kunde inte försäljas.

Bankrånarna har satt upp ett eget elektriskt alarmsystem för att inte bli överraskade, medan de bearbetade valvet med dynamit, elektriska borrar, svetslågor och bräckjärn.

Lyxorgier i Jimenez lustslott

CARACAS (AP)

En undersökningskomission som tillsatts av marinen, avslöjade på måndagen, att den avsatte diktatorn Jiménez hållit "backanaliska fester" på ön La Orchila 150 km nordost om Caracas.

Förre diktatorn hade byggt ett palats för 15 miljoner kronor. Det innehöll 25 rum och bjöd på varje tänkbar lyx. Till palatset inbjöd han kvinnliga vänner för tillställningar med smak av "Tusen och en natt".

I kommissionens rapport sägs, att Jiménez levde som en romersk kejsare och förärade sina favoriter furstliga gåvor.

Kommissionen har till Caracas återfört fem anställda i palatset och placerat detta under nationalgardets skydd för att hindra att turister eller plundrare besöker stället. Egendomen kommer att indras till staten.

Arbetare på ön kunde berätta, att Jiménez hängav sig åt våldsamma dryckeslag på ön och att han ofta uppenbarade sig iklädd badbyxor på en scoter, med vars hjälp han jagade efter kvinnor.

Kuppmän stal 15.000 kronor på vårdhem

STOCKHOLM (TT)

En kassaskåpskupp som inbringade tjuvarna bl a ca 15.000 kr i kontanter förövades natten till tisdagen i sysslomannakontoret vid Stureby vårdhem i Enskede.

— Tjuvarna, minst två man torde ha varit i aktion säger t f sysslomannen Antoni, har gjort rent hus i kassaskåpet. Utom de 15.000 kronorna, som förvarades i sedlar på 100 kr och därunder och utgjorde vårdhemmets rörelsemedel, har de lagt beslag på åtminstone tre sparbanksböcker, en stor guldklocka, en guldring, frimärken och ett årskort på Stockholms spårvägar. T o m några småslantar tillhörande frimärkskassan hade försvunnit.

Sysslomannakontoret ligger i bottenvåningen i vårdhemmets administrationsbyggnad, som är uppförd i tre våningar och inrymmer flera tjänstebostäder. Alldeles i närheten ligger flera andra byggnader som tillhör vårdhemmet. För att ta sig in till kassaskåpet på kontoret har tjuvarna slagit in ett badrumsfönster i källarvåningen, brutit upp en dörr i samma våning och sedan gått upp för en trappa till bottenvåningen där de brutit upp dörren till kontoret och skurit upp kassaskåpet med svetslåga. Med sig har de släpat svetsutrustning och en från ett närbeläget bygge stulen presenning.

Sista resterna av "systemet" försvinner

STOCKHOLM (TT)

De sista resterna av gamla motbokssystemet håller på att försvinna. Vid nya systemaktiebolaget förbereder man enligt DN en stor utrensning i arkiven. Från hyllorna plockas gulnade personhandlingar och inköpsrekvisitioner ner för att brännas. De flesta ansökningar om motböcker har redan bränts, och nu är det i första hand registerkort och kontrollkort på avstängda motboksinnehavare som skall försvinna. Dessa kontrollkort är ju inte aktuella längre sedan de nya spärrlistorna kom.

Drama i Antarktis:

Fuchs begär flygassistans
Ung fysiker kolosförgiftad

LONDON (TT—Reuter)

Ledaren för den brittiska samväldesexpeditionen i Antarktis dr Vivian Fuchs har enligt ett till högkvarteret i London ingånget meddelande anmodat amerikanska piloter att hämta en av hans medarbetare som två gånger råkat ut för svår kolmonoxidförgiftning. Det gäller en 33-årig brittisk fysiker Geoffrey Pratt.

I telegrammet från Fuchs heter det: Geoffrey Pratt har kollapsat två gånger efter allvarliga kolosförgiftningar. Eftersom luftens syrehalt där vi befinner oss är ganska låg är det nödvändigt att han snarast möjligt transporteras ned till kusten.

Det tillägges att ett av de plan som står till förfogande vid Scottbasen inte kan utnyttjas eftersom det är osannolikt att det skulle kunna starta från den plats där expeditionen nu befinner sig på nära 3.000 meters höjd. Därför vänder sig Fuchs till den amerikanska expeditionsledaren amiral Dufek med en förfrågan om han har möjlighet att sända ut ett plan till undsättning. En förflyttning av Pratt är ofrånkomlig om komplikationer av hans tillstånd skall kunna undvikas, heter det, och viktigast av allt är att han föres ner till en nivå invid havsytan.

Fuchs-gruppen befinner sig nu ungefär 190 km från sydpolen efter två à tre dagars färd.

Två bröder drunknade vid sparkstöttingsfärd

MORRKÖPING (TT)

Två bröder, Karl och Olle Karlsson från Stora Ålö i Gryts skärgård, är försvunna sedan måndagskvällen. Två vakar i isen, ett par handskar vid vardera vaken och en sparkstötting en bit därifrån är de enda spår som vittnar om en tragedi i Löfsundet mellan Stora Ålö och fastlandet. Av allt att döma har olyckan kostat de båda bröderna livet, men endast den ene har återfunnits.

Bröderna Karlsson hade på måndagsmorgonen tagit sig in till Breviksnäs och vidare till Valdemarsvik där de uträttade en del ärenden. På kvällen for de hem med bussen till Gryt och därifrån med taxi till Breviksnäs dit de anlände vid halv 7-tiden. Sedan begav de sig ut på isen på väg till Stora Ålö. Isen hade emellertid försämrats under dagen. De följde den brutna rännan mellan Breviksnäs och lantbrukare K E Hallgrens brygga på Stora Ålö. Av allt att döma hade de sedan lämnat rännans grannskap i Löfsundet när de skulle svänga in mot bryggan på Stora Ålö, och kommit ut på svagare is.

Den ene av de båda bröderna återfanns död på 25 meters djup sedan man börjat sökandet på tisdagsmiddagen.

På förmiddagen gick lotsbåten från Fyrudden ut med bl a landsfiskal L O Forsberg ombord för att inleda draggningar.

De båda bröderna som är 20—22 år gamla och ogifta arbetade som skogsarbetare under vintern på Stora Ålö. Deras föräldrar bor på ön Hammarskäret strax intill Stora Ålö.

Nasser söker bilda starkt arabblock

KAIRO (TT—Reuter)

President Nasser har uppmanat de övriga arabstaterna att ansluta sig till den planerade egyptisk—syriska unionen.

Tidningen Al Ahram förklarade på tisdagen att denna union skulle utformas antingen som en "arabisk enhetsstat" eller en "förenad arabrepublik" med Kairo som huvudstad. Unionen skulle stå under ledning av en president och ha gemensam armé, valuta och diplomatisk representation. Vid sidan av de nationella styrelseorganen skulle unionen ha en centralregering och ett gemensamt parlament samt representeras av en ny nationalflagga. Däremot borde de båda staterna fortfarande var för sig behålla medlemsskapet i FN.

HAVANA: Den 19-åriga arvtagerskan Tessa Kennedy gifte sig på måndagen med 26-årige Dominic Elwes, son till porträttmålaren Simon Elwes. Vigseln var borgerlig.

Tessa Kennedy, som har stått under förmyndarskap i England, blev i november förbjuden att gifta sig med Dominic Elwes. Paret rymde då till Skottland för att ingå äktenskap där, men det kunde de engelska myndigheterna sätta stopp för. Häromdagen lyckades det omskrivna paret emellertid ge sig iväg med flyg till Kuba via Holland och kom till Havana på söndagen.

MOSKVA NÖJD med västsvaren på ryssbreven

MOSKVA (TT — Reuter)

Ryska regeringsorganet Isvestija anser enligt Tass de amerikanska, brittiska och franska svaren på marskalk Bulganins förslag den 10 januari om en toppkonferens vara tillfredsställande.

Svarens blotta tillkomst innebär ett värdefullt utbyte, skriver tidningen, som också betraktar det som positivt att regeringscheferna i USA, Storbritannien och Frankrike ansett det väsentligt att göra sina uttalanden till en viss grad bindande.

Eisenhowers och Macmillans försäkringar om att det inte behövs hållas någon konferens anser dock tidningen vara falska och bara avsedda att leda diskussionen om alla internationella frågor i en återvändsgränd.

Snölavin blockerade Båstads-väg

Trafikanterna på Italienska vägen i Båstad överraskades på tisdagen av en ny snölavin. Från bergssluttningen ovanför rasade plötsligt stora snöblock ner på vägbanan som fullständigt korkades igen.

Trafiken är här synnerligen livlig men som genom en ren slump träffades ingen av raset. En lång rad av bilar och bussar bildades. Först efter ett par timmar var vägen åter framkomlig.

Ytterligare ras befaras då stora snöblock hänger ut över stupet högst uppe på berget. Särskilda försiktighetsåtgärder har därför måst vidtagas.

Paratyfus på sjukhus

VÄSTERVIK (TT)

Ett fall av paratyfus har inträffat bland kökspersonalen vid S:ta Gertruds sjukhus i Västervik. Ytterligare två personer misstänks vara smittade. Både köks- och bageripersonalen genomgår f n undersökning. Det konstaterade fallet är lindrigt. Smittokällan har man ännu inte kunnat utröna.

Dimmigt

Väderleksläge: Milda sydliga vindar råder över Västeuropa. Mild luft täcker även södra och mellersta delarna av Sverige medan det är kallare i Norrland. Från högtrycket med centrum vid Karpaterna sträcker sig en svag högtrycksrygg upp till sydvästra Skandinavien.

Utsikter: Tämligen svag vind. Ingen eller obetydlig nederbörd men disigt eller dimmigt väder. I de sydligaste delarna dock tidvis uppklarnande. Nära noll grader. Kattegatt: Lätt till god sydlig bris. Disigt och huvudsakligen i de norra farvattnen dimma flerstädes.

För torsdagen: Växlande vind. Mest uppehållsväder. Oförändrad temperatur eller något kallare.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör och annonschef: STIG JONSSON
Redaktionschef: OLOF ASS-PETERSSON
Dagligt nyhets- och annonsorgan för Laholms stad och södra Halland, Markaryd samt angränsande delar av sydvästra Småland och nordvästra Skåne.
Telefoner:
Redaktionen 300
Expeditionen och annonskontoret 299

All uppvaktning

på min födelsedag undanbedes.

Håkan Olandersson.

Kungörelse

Stig Arne Nordström och Stina Margit Nordström, född Mellberg, Ysby 5:20, Ysby, ha den 18 januari 1958 till Hallands södra domsagas häradsrätt ingivit handling över en i anledning av äktenskapsskillnad förrättad bodelning.

Halmstad den 21 januari 1958.
HÄRADSRÄTTEN.

Anbud å livsmedel

Härmed infordras anbud å leverans under första halvåret 1958 av livsmedel till Laholms stads ålderdomshem (Parkgården).

I anbud, som bör specificeras på olika varugrupper, skall angivas den rabatt, som lämnas på gällande riktpriser. Anbud, märkt "Anbud å livsmedel", skall vara inlämnat till Laholms stads socialnämnd senast den 10 febr. 1958.

Fri prövningsrätt förbehålles.
SOCIALNÄMNDEN.

MUSIKAFTON

I KNÄREDS BYGDEGÅRD
fredagen den 31 jan. kl. 19.30. Hallands spelmansförbund. Tio medverkande.
Knäreds Föreläsningsförening.

Medlemmarna

i
LAHOLMSORTENS JORDBRUKSKASSA
kallas härmed till ord. stämma å Lantmannaföreningens kontor lördagen den 15 febr. kl. 15.
Styrelsen.

Ahla SLU

har ÅRSMÖTE i Lagagården (Klubbrummet) torsdagen den 30 jan. kl. 19.30. Prisutdelning.
Styrelsen.

Veinge SLU

hälsar medlemmarna välkomna till årsmöte och tävling på Veinge Hotell torsdagen den 30 jan. kl. 19.
Styrelsen.

Till salu

Beg. bilar i dag

Saab 93	56, 57, 58
Fiat 1400 Venezia	56
DKW 3=6 herrgårdsvagn	
Volvo PV 444	54
Fiat 1100	54
Lloyd 400	54
Volkswagen	51, 53, 54
Ford Custom	51

PHILIPSONS
AVD. BEG. BILAR
Hälsovägen 29. Tel. 27502, 27503
Hälsingborg

SRB-ko
4:de kalv den 22/2, till salu. Tel. 142 Skogsgård.

Grisar
20 st. på 25—30 kg.

Tjurkalvar
årsgamla, lämpliga för fortsatt gödning till salu omgående.
Kredit ordnas.
RAGNAR BENGTSSONS LIVDJURSAFFÄR
Tel. 62052 Ysby.

BRÄNNTORV
Prima svart maskinpressad från Statens mosse, med låg askhalt och höga bränsleenheter, fritt köparen. Obs. Eldningssäsongens billigaste bränsle.
Ordertelefon 131, Hallandsås.

ÅRETS I SÄRKLASS STÖRSTA MÖBEL- börjar **REA**
Måndagen den 3 februari
Obs!
DAGEN — DET LÖNAR SIG ATT VÄNTA
Se utförlig annons lördag 1/2.
HOLMS MÖBLERING
Gustaf Holm
Tel. 70234 BASTAD Tel. 70234

Tre restdagar
Torsdag, fredag och lördag
till ytterligare nedsatta priser:

KLÄNNINGAR	14:75
VÄSTKLÄNNINGAR	14:50
KJOLAR	9:75
JUMPERS	6:90
LÅNGBYXOR, flick	15:50 och 19:75
UNDERKLÄNNINGAR, charmeuse	5:90
UNDERKLÄNNINGAR, nylon	6:90
BENKLÄDER, charmeuse	2:90
BENKLÄDER, flossade	4:25

Boråslagret
LAHOLM BASTAD

Ni gör fina f ynd på vår
MATT-Realisation
ROSENLUNDS, Båstad

Kasserade bilbatterier,
metallskrot av alla slag, järnskrot, textilavfall, ull, tagel, stickylle, tomfat, tomflaskor, kreatursben och pappersavfall köpes till högsta dagspris.
Vattentunnor (vinfat), tvättbaljor, räls rör, smidbart järn, järntråd till stängsel o. korgtillverkning samt mattrasor säljas.
S. ARONSSON SKROTAFFÄR
Hamnupplaget.
HALMSTAD Tel. Växel 18141.

Lantbruk

Malmö Kreaturs- och Köttmarknad.

Tillförseln till Malmö kreaturs- och köttmarknad under veckan 21/1—27/1 utgjordes av 128 storboskap, därav 9 tjurar, 8 kalvar och 7 hästar. Handeln var medelmåttig. Samtliga djur blev sålda.

Priset sänktes för kor: Extra prima klass 3 och 4 med 2 öre till 200, 140—145 resp. 135—140, klass 1 och 2 med 5 öre per kg till 187—192 resp. 152—157, för tjurar: extra prima med 2 öre till 245, klass 1, 2. 3 och 4 med 5 öre per kg till 232—237, 212—222, 202—207 resp. 192—197, för kalvar: extra prima och sötmjölkskalvar med 15 öre till 355 resp. 315—335, skummjölkskalvar med 10 öre per kg till 250—255 resp. 215—220, för svin: slakterisvin 75—100 kg med 2 öre per kg till 242.

Priset höjdes för svin: suggor med 5 öre per kg för feta och mindre feta till 163 resp. 148.

Övriga priser blev oföräandrade.

SLU

Ahla SLU-avd.
har enligt annons årsmöte i Lagagårdens klubbrum på torsdag kväll. Vid samma tillfälle förekommer prisutdelning.

Veinge SLU
håller årsmöte i morgon torsdag på Veinge hotell. Förutom mötesförhandlingar blir det bl. a. tävling. Se annons.

På Bio

Hishults biograf
ger torsdag den stora äventyrsfilmen i färg "Robinson Crusoe".

Växtorps biograf
ger torsdag kl. 8 den franska filmen i färg "En Yankee i Paris" med publikgunstlingen Eddie Constantine.

Jag såg i går..
...att man höll på med att skotta snö från Rådhusets tak.

LAHOLM

SKOLMÅLTIDERNA I LAHOLM
Tiden 27—31 januari

Tisdag: Stekt fisk.
Onsdag: Köttbullar.
Torsdag: Kokt fläskkorv med persiljesås.
Fredag: Spenat, skinka och potatis.

Våxtorp
Realisationen på LAKANSVÄV och ÖRNGOTTSVÄV fortsätter hela veckan.
Passa på medan det finns att välja på. Ni blir förvånade över pris och kvalitet.
Magnussons
Våxtorp. Tel. 42.

SPARA i Laholms Sparbank
Ränta 5 procent.

Avdelning 68, Laholm

av Svenska textilarbetareförbundet hade på lördagen årsmöte i Lagagården, Laholm, under ordförandeskap av Sigfrid Svensson. Till kassör för två år omvaldes Gustav Bengtsson och i styrelsen omvaldes vidare Åke Söderström och Milton Orbjörn. Suppl: Birger Hultberg, Malte Olsson och Einar Johansson. Revisorer för ett år blev Gunnar Nilsson, Julius Andersson och Verner Jönsson med Artur Hansson, Otto Nilsson och Edvin Persson som suppl. Företagsnämnd 1958—1959: Einar Pettersson, Åke Söderström och Ebbe Hedman med Birger Hultberg, Sven Svensson och Bertil Andersson som ersättare. Skyddsombud: Einar Persson, Bengt Lindgren, Erik Jönsson, Otto Nilsson, Erik Svensson, Herbert Persson, Greta Svensson, Milton Orbjörn, John Tykesson och Nils Johansson samt för Olssons Trikå: Kerstin Olovsson. Skydds kommitté Sigfrid Svensson, Ebbe Hedman, Milton Orbjörn o. Greta Svensson. Till fanbärare utsågs Carl Erik Nilsson, med Ragnar Nilsson som ersättare. Tage Fagerholm valdes till studieledare och statistikförare blev Milton Orbjörn. Uppbördsmän för 1958: Albert Nilsson, Elvir Bengtsson, Karin Andersson och Einar Johansson samt för Olssons Trikå: Anna Lisa Andersson.

Mötet beslöt att avd. skall vara kollektivansluten till SAP, ABF och FCO, Ombud till ABF blev Bengt Hammargren, Birger Hultberg, Gustav Bengtsson, Sture Johansson, Karin Eliasson, Tage Havfors, Greta Svensson, Stig Hageltorn och Bernhard Jönsson. Ombud till FCO: Gunnar Nilsson, Albert Nilsson, Carl Erik Nilsson, Ebbe Hedman, Bernhard Jönsson, Ivar Jönsson, Halvor Jensen, Gustav Bengtsson, Milton Orbjörn och Tage Fagerholm.

Socialministern kräver krafttag mot bostadsnöden

STOCKHOLM (TT)

Vi står än i dag inför den till synes övermäktiga uppgiften att avskaffa bostadsbristen sade socialminister Torsten Nilsson vid en av arbetsmarkands- och bostadsstyrelserna ordnad konferens i Stockholm på tisdagen. Man må ha vilken mening som helst om betydelsen av att andra angelägna behov blir tillgodosedda. Ett faktum är dock att läget är sådant att vi tvingas att sätta in alla krafter på att komma till rätta med bostadsnöden.

Lika självklart är, fortsatte hr Nilsson, att vi för framtiden vill höja vår bostadsstandard. Särskilt barnfamiljernas behov av rymliga lägenheter kommer därvid att under lång tid inta en central plats i vårt medvetande. Så har fallet varit under alla de år vi brottats med detta problem. Det visar den fortgående utvecklingen på bostadsproduktionens område. Tillskottet av 63.000 nya lägenheter gjorde i och för sig 1957 till ett rekordår. Det var 6.000 fler än genomsnittet under de tre närmast föregående åren. I själva verket var stegringen av produktionen kraftigare än vad dessa siffror visar. Den genomsnittliga lägenhetsytan har samtidigt ökat med omkring 5 proc per år. Bostadsbyggandet har följaktligen alltmera kommit att inriktas på lägenheter om minst tre rum och kök. Räknar vi produktionen i rumsenheter, dvs antalet färdigställda rum och kök, kan förra årets produktion uppskattas till omkring 230.000 mot i runt tal 200.000 under 1954-56 och 180.000 under 1939 som också var ett rekordår.

Denna utveckling är otvivelaktigt naturlig och riktig. Jag kan dock inte befria mig från kravet att ta parti för de mest betryckta i samhället, sade socialministern vidare. Till dem hör de bostadslösa. Måhända märks de inte så mycket utöver beskeden som lämnas om de långa bostadsköerna. De enskilda fallen är inte ögonenfallande som den lysande nöden eller det dramatiska olycksödet. Människorna har ju ändå nödtorftigt tak över huvudet. Men hur de drar sig fram har vi besuttna, som har bostad, svårt att göra oss en klar föreställning om. Min slutsats blir därför, att vi i dag och kanske några år framåt främst bör inrikta oss på att avskaffa bostadsbristen. Nytillskottet av bostäder träder i förgrunden. Kort sagt: det kan vara tveksamt att med dagens verklighet för ögonen satsa så hårt som de senaste åren på en ökad produktion av relativt stora lägenheter.

Detta är min personliga uppfattning, tillade hr Nilsson. Sedan är jag medveten om att bostadsproduktionens inriktning på lägenhetstyper i första hand är en fråga som kommunerna får ta ställning till. Förhållandena är skiftande och något bestämt allmängiltigt recept kan därför inte skrivas ut.

Att varna för försök att alltför snabbt driva upp standarden i nyproducerade bostäder bottnar från min sida inte i en pessimistisk inställning till framtiden och dess möjligheter. Det är mera fråga om vad jag inbillar mig vara en realistisk bedömning av det läge vari vi befinner oss idag. Jag är nämligen optimistisk nog att tro att om vi är överens om denna utväg och hjälps åt så skall det visa sig möjligt att inom överblickbar tid komma till rätta med den ofullkomlighet i samhället som bostadsbristen utgör trots att uppgiften tillhör de mera svårbemästrade.

Familjenyheter

FÖDELSEDAGAR

70 år

fyller i morgon lantbrukaren Hjalmar Johansson, Tormared, Knäred.

Johansson är född i Svenshult. I yngre år var han borta på jordbruksarbete i södra Halland. 1914 köpte J. ett lantbruk i Timmershult i Ysby. Detta sålde han efter några år och köpte 1918 en gård i Tommared, som han fortfarande äger och brukar. Johansson har gjort sig känd som en driftig jordbrukare och har förbättrat gården mycket. Sålunda har han byggt om hela gården, torrlagt och stenrensat jorden och för övrigt satt jordbruket i prima skick samt i god växtkraft. Jordbruket och dess skötsel har upptagit hans mesta tid, men han har ej kommit helt fritt undan, utan har måst ägna sig åt en del allmänna uppdrag. Sålunda har J. varit skolråd, styrelseledamot i Knäreds avdelningar av Bondeförbundet och RLF. Vidare har han varit brandfogde i Knäreds södra distrikt och är fortfarande kvar i styrelsen för Knäreds brandkår, samt har varit revisor i Knäreds jordbrukskassa. Personligen är Johansson glad och trevlig och begåvad med ett rättvist tänkesätt. Han är omtyckt som sällskapsmänniska och är aktad i sin omgivning.

50 år

fyller i morgon fru Marta Gunhild Johansson, maka till smedmästare Knut Johansson, Rännesslöv. Fru J. är född i Ysby och kom till Rännesslöv i samband med giftermålet. I ett flertal år har hon haft anställning som vikarie på telefonstationen, en syssla som hon sköter på ett utmärkt sätt, samtidigt som hon är en kunnig och duktig husmor.

VIGSEL

— Bröllop firades i fred. i brudens hem i Värestorp mellan hr Erik Larsson, Ysby, och Inga Paulsson, Värestorp. Vigseln förrättades av kh. Sjöholm i Rännesslöv. Uppvaktaande tärnor var Tuula Rautiainen, Hälsingfors, och Britt-Marie Paulsson, Aggarp. Brudens moder gav middag för den närmaste släkten, och tal hölls därvid av kh. Sjöholm, brudens moder, samt av brudens broder, herr Kjell Paulsson, Våxtorp. Ett större antal telegram anlände.

— I Hinneryds kyrka vigdes på söndagsmorgonen f. byggnadssnickaren Karl Gustaf Johansson, Mosslida, Torpa, till gravens vila.

Vid avfärden från sorgehuset hölls utfärdsbön av kyrkoh. Bengt Andersson, Hinneryd. Jordfästningen förrättades ute på Hinneryds gamla kyrkogård av kyrkoh. Andersson, som där vid höll griftetal. Före akten sjöngs ps. "Si, Jesus är ett tröstrikt namn" och efter "Härlig är jorden". En vacker blomstergärd nedlades vid graven. Den bortgångnes minne hade även hyllats med en gåva på nära 200 kronor till Hinneryds Blomsterfond. Kyrkoh. tackade härför och höll bön samt bjöd Guds frid över graven och minnet.

DÖDSFALL

Siri Liljestrand. Fru Siri Liljestrand har avlidit i sitt hem i Uppsala nära 84 år gammal. Hon var född i Tolg i Kronobergs län, där fadern var komminister och sedan dog som kyrkoherde i Vrigstad. Efter sjukvårdsutbildning på Ersta reste hon till Sydafrika, där hon gifte sig med missionär Axel Herman Liljestrand. Efter oerhörda strapatser som pionjärer på Rhodesiafältet reste fru Liljestrand och hennes make hem. Missionär Liljestrand återvände men dukade under för malaria, just då missionsstationen blivit färdigbyggd i Rhodesia 1908. Sedan det året har fru L. med sju barn varit bosatt i Uppsala. Hon sörjes närmast av sonen Birger Liljestrand, agronom i Durban, Brita och Anna, folkskollärarinnor i Uppsala, Gunnar, kyrkoherde i Alfta, Eva och Greta i Uppsala och Sven, folkskollärare i Köpinge i Laholms landsförsamling. Med fru Liljestrands bortgång har den sista av dem, som var med om att starta Svenska kyrkans Rhodesiamission, gått bort. Många av missionärerna i Sydafrika höll fru L. kontakt med, och de hade i henne en personlig vän.

Karl Lindgren. F. lantbrukaren Karl Lindgren, Västra Torsås, avled på måndagen i sitt hem. Han var vid sin bortgång 73 år gammal.

Karl Lindgren var född i Stora Tuna i Dalarna. I unga år reste han till Amerika men återkom till hemlandet för ett 20-tal år sedan. Han förvärvade sig då ett lantbruk i Västra Torsås i Kronobergs län. — Den bortgångne sörjes närmast av makan, Tilda, född Bengtsson, bördig från Hårsabäck i Våxtorps socken, en fosterdotter samt en broder.

Per August Svensson. Efter några dagars sängliggande i lunginflammation avled på söndagen i sitt hem f. lantbrukaren Per August Svensson, Bökeberg, Veinge. Svensson, som den 9 februari skulle ha fyllt 91 år, var en kärngubbe och hedersman av den gamla stammen. Han var född i den lilla byn Esslared i Veinge skogsbygd, men redan som ung gav han sig ut i världen. För ett 70-tal år sedan var han med om att bygga jutefabriken i Oskarström, och sedan arbetade han på hamnbygget i Hälsingborg. Därefter reste han över till Dan-

Forts. å sida 5

DAMERNAS HÖRNA

Bra hjälpmedel ger bättre skafferireda

Har ni ett trångt skafferi — glesa djupa hyllor, som gör det svårt att hålla ordning och komma åt vad ni vill ha? — Hushållet blir onödigt tungrott, om inte matförvaringen ordnas praktiskt. Dessbättre är det numera ganska lätt att åstadkomma reda också i ett från början illa genomtänkt skafferi.

I handeln finns nämligen en rad utmärkta kompletteringsgrejor, som kan bidra till att utrymmet utnyttjas rationellt — lösa hyllor av plastöverdragen ståltråd t. ex. trådbackar och förvaringslådor på glidlister, och så naturligtvis de många typerna av väl utformade stapelbara s. k. kylskåpskärl. Av dem kan det vara bra att ha en uppsättning i olika material, anser Konsumentinstitutet.

Byggbara kompletteringshyllor av plastöverdragen ståltråd finns i olika priser från ca 3 kr. till 6:50. En del hyllor är avsedda att staplas på varandra, medan andra kopplas med krokar. I samma serier finns dessutom hyllor av olika storlekar, som är praktiska om man vill utnyttja utrymmet på insidan av skafferidörren för småburkar och flaskor, som inte behöver förvaras så kallt.

I ett skafferi, där hyllavståndet tycks vara beräknat för enlitersbuteljer, kan man ha god nytta av trådbackar och förvaringslådor, som fästs på glidlister under hyllorna. Lister och skruvar följer med vid inköpet och fastsättningen kan husmor eller husfar säkert klara själv. Backarna, som finns i priser från ca 9 kr. är avpassade för 60 cm djupa skåp och tillverkas i olika höjder och bredder. Den grundaste backen på 6 cm är bra t. ex. för frukt, som bör förvaras luftigt i ett lager. Någon av de djupare backarna på 12 eller 16 cm kan vara lämplig för kål, lök och rotfrukter. Som förvaringskärl för potatis kan man välja exempelvis en etenplasthink av den utrymmessparande rektangulära typen.

För mjukt bröd, som lämpligen förvaras svalt, föreslår Konsumentinstitutet en brödlåda i eloxiderad aluminium som utan att ta hyllutrymme kan placeras i skafferiet. Lådan, som fästes med glidlister under en hylla kostar ca 30 kr. och tillverkas i två längder. Den har rundad övergång mellan botten och sida och är alltså lätt att göra ren. I handeln finns också lösa insatser till standardskafferiets brödlådor av trä.

Det kan vara bra att bland förvaringskärlen för kylskåp och skafferi också ha lådor, som går att sätta direkt på spisen eller i ugnen för uppvärmning. Rostfria lådor, som kostar ca 17 kr. i storlekar om en liter, är just nu svåra att uppbringa men återkommer på marknaden. Emaljerade lådor är betydligt billigare. De kostar ca 6 kr. i storlekar om 1,5 liter men har nackdelen att de kan kantstötas.

När man köper plastlådor, bör man helst välja sådana som har plastföreningens etikett. Då får man klara besked om vad materialet tål. Den glasklara styrenplasten har numera börjat ersättas av en hållbarare typ, akryl-nitril-styrenplast, som bl. a. används i två serier: en med kupigt skyddslock och en med tätt slutande platt lock av etenplast. Lådor av den mjuka etenplasten blir i allmänhet stadigast om de är kvadratiska.

Dagens goda råd:

Överbliven mannagrynseller risgrynsgröt kan man piffa upp och göra aptitlig igen på följande sätt. När Ni fyllt i skålen, som skall in på bordet, slå på den överblivna gröten i en avlång, vattensköljd sockerkaksform och låt den kallna. Stjälp sedan upp "puddingen", och därpå går det lätt att skära fina skivor av den och steka upp dessa.

Sillgryta med purjolök.
(4 port.)

4—5 medelstora färska sillar
1—1½ tsk salt
1 msk matättika

Morgondagens rätt:

LUNCH: Pytt i panna med rödbetor och gurka.
MIDDAG Sillgryta med purjolök.
Fruktpastejer.

500 g potatis
2 medelstora purjolökar
vatten, salt
5 krydd- och vitpepparkorn
¼ lagerblad
1—2 hårdkokta ägg
100—125 g smör el. margarin.

Beredning: Rensa sillen på vanligt sätt. Skär ett par skåror tvärs över ryggen på dem, så kokar de igenom lättare. — Skala potatisen och skär den i stora bitar. Ansa purjolöken och skär den i 3—4 cm långa bitar. Koka potatis och purjolök i litet lättsaltat vatten tillsatt med pepparkorn och lagerblad ungefär 10—15 minuter. Lägg sedan ner sillarna och täck kastrullen med tättslutande lock eller aluminiumfolie. Koka allttsammans ytterligare 15 minuter eller tills sillen är genomkokt. — Servera rätten direkt ur kokkärlet med smält smör, grovt hackat ägg och tomatketchup.

Fruktpastejer ca 8 st.

100 g smör eller margarin
50 g socker
½ ägg
150—175 g mjöl
100—150 g torkad blandad frukt
25 g nötter eller sötmandel
1 ägg
1½ dl mjölk.

Beredning: Blötlägg frukten 6—12 timmar innan den skall användas. — Rör matfett, socker och ägg smidigt. Sätt till mjölet och arbeta hastigt ihop degen. Låt den vila en stund på kallt ställe. Kläd små pastejformar med degen. Skär frukten i stora tärningar och lägg dem i formarna. Hacka nötterna grovt och strö dem över frukten. — Vispa samman ägg och mjölk till en äggstanning och häll den i pastejformarna. Grädda pastejerna i medelvarm ugn (225°) tills äggstanningen stannat och pastejerna fått färg. Servera dem ljumma med gräddmjölk.

Två "militärmål" i Laholms-rätten

Tisdagens ordinarie tingsförhandlingar blev av betydligt enklare beskaffenhet än måndagens extrating. De hölls under ordförandeskap av hovrättsfiskal Olof Darell och upptog mest småmål. Längsta tiden tog målet om en skjutning med lånad kulsprutepistol i en socken i s:a Halland.

I februari i fjol hade en ung värnpliktig från en sydhalländsk socken under sin tjänstgöring i Halmstad vid något tillfälle tjänstgjort som dagkorpral. Han hade då av en annan värnpliktig lånat en kulsprutepistol och vidare tagit med sig hem 200 skarpa skott och fyra knallskott. För detta var han av landsfiskal Thore Persson åtalad för stöld och tjänstemissbruk.

Soldaten hade som dagkorpral inget vapen men förmådde en annan värnpliktig att låna honom vapnet, som han tog med sig hem. Detta hände en lördag, och ynglingen gav sig ut i en mosse och sköt med kpisten. Nästa dag skulle han tillsammans med en annan värnpliktig ha idkat ytterligare skjutövningar men var själv förhindrad att följa med. Då fick kamraten låna vapnet, och han gav sig ut på middagen. Han träffade då ytterligare en kamrat, och dessa båda sköt dels i en bäckravin och dels mot en kolstybbshög på en idrottsplats, där det strax utanför går en allmän väg.

För detta hade båda ynglingarna blivit åtalade dels för allmänfarlig vårdslöshet, bestående i skjutningen mot kolstybbshögen, dels för häleri, då de fått 50 skott av den förstnämnde värnpliktige. Detta förnekade den värnpliktige kamraten, som ansåg att alla skott, de lossat, träffat i kolstybben och aldrig utgjort någon fara för någon i närheten. Skotten trodde han, att kamraten fått på regementet. Han reflekterade aldrig över att det kunde vara kronans ammunition.

Den fjärde, som var åtalad i denna sak, var den värnpliktige, som lånat ut sin kulsprutepistol, och här gällde åtalet tjänstefel. Han erkände men framhöll, att dagkorpralen var hans överordnade. Han trodde också att denne skulle använda kpisten under söndagen på regementets skjutbana.

Det blir dom i samtliga mål senare.

Rymde från militärtjänst.

Även nästa mål hade militär anstrykning. Det gällde en något äldre man, som var inkallad till 30 dagars repetionsövning. D en 11 september blev han inkallad och förlades i tält på Nyårsåsen, men redan den 16 i samma månad avvek han. Han begav sig på cykel först till sitt hem i södra Halland och cyklade sedan till Skåne, där han skaffade sig jordbruksarbete. I början av december anmälde han sig själv för polisen i Laholm, då han kände sig efterspanad.

Inför rätten erkände han oförbehållsamt, att han avvikit och att han visste vad detta betydde. Som orsak angav han att han kände sig sjuk, nere och nervös. Åklagaren yrkade disiplinstraff och som fick en månads fängelse.

Halmstadsbo fick nedsatt straff på grund av att staden ej satt förbudsskyltar i Fribergs hörna

En dikeskörning med bil på rikstvåan i somras blev föremål för en lång handläggning vid de fortsatta tingsförhandlingarna i Laholm i går. Landsfiskal Thore Persson hade instämt både en traktorförare och en bilförare för olyckan. Båda ansågs ha gjort sig skyldiga till vårdslöshet i trafik.

Händelsen inträffade den 28 juni strax norr om Skottorp just där avtagsvägen till Växtorp utgår. Här kom en traktorförare körande med en lång vagn efter sig. Han kom från Östra Karup och skulle ta av mot Växtorp. Enligt egna uppgifter gav han tydliga signaler med höger arm redan 50 meter innan han skulle svänga. Vidare körde han upp på rikstvåan, så att hans högra hjul kom intill den gula strecken och när 20 meter återstod körde han upp mitt på den gula strecken, varefter han svängde åt höger.

Traktorföraren hade sett sig om tidigare och då sett två bilar på 200 meters håll komma från Skottorp. Just som han svängt in på avtagsvägen hörde han en smäll, och såg den ena av personbilarna ligga i diket.

Bilens förare berätare, att han kört prickfritt sedan 1930 och varit i Europas flesta länder. Han hade kört i c:a 70 km och fick plötsligt se, hur traktorföraren 30 a 40 meter längre fram räckte ut handen för att svänga åt höger. Bilföraren tvärbromsade och eftersom vägen var hal av regn slirade bilen och gick ned i vänstra diket, där den fick en del skavanker. Den slog emot en wire till en telefonstolpe och svängde helt runt.

Föraren av den efterföljande bilen hördes som vittne. Han hade inte sett, att traktorföraren gjort något tecken. Han hade dock kunnat köra förbi både den havererade bilen och den åt höger svängande traktorn. Åklagaren ansåg att bilisten hållit för nära traktorn och genom dennes körsätt hade det varit svårt att komma förbi. Han ansåg också att traktorföraren påbörjat sin filkörning för sent. Dennes försvarare tyckte dock att man inte skulle lägga traktorföraren till last att han kört en utmärkt filkörning. Det blir dom den 18 februari.

Krock i Ahla.

En lastbilsförare var åtalad för vållande av en krock mellan ett par personbilar. Denna hade inträffat i Ahla. Det var mörkt och regnade. Lastbilen kom på vägen från Bonnarp och skulle svänga mot Laholm. Föraren stannande först till just i själva vägkorset och satte sedan i gång igen ut på vägen. Från Laholm kom en personbil, hemmahörande i Knäred och från Skogabyhållet en annan. Föraren på den från Laholm kommande bilen såg lastbilen och trodde att denna skulle stanna. När personbilen endast var 15 a 17 meter ifrån, stack lastbilen dock rakt ut på vägen.

Personbilsföraren slog ögonblickligen till bromsarna varigenom bilen drogs mot höger och kolliderade med den från skogabyhållet kommande personbilen. Bägge bilarna fick rätt kraftiga skavanker, medan lastbilen blev oskadd.

Efter olyckan gick lastbilsföraren in i ett hus för att ringa efter polis, men det gjorde han aldrig utan avvek från platsen. På åklagarens fråga varför han gjorde så förklarade han, att han helt enkelt inte visste vad han gjorde. Att han kört ryckigt berodde helt på att motorn var kall. Han bestred att han gjort sig skyldig till någon ovarsamhet men detta hjälpte inte, utan han fick 30 dagsböter a 2 kr.

Våldsam trönningebo.

En ung man från Trönninge hade uppträtt våldsamt på en dansbana i våras. Han var åtalad för fylleri ,förargelseväckande beteende, våldsamt motstånd och våld mot ordningsvakt. Han hade mitt på dansbanan liggande på knä (!!) sökt dricka ur en brännvinsflaska. Vakterna ingrep genast, men de måste vara fyra för att föra ut den unge mannen. Komna utanför dansbanans område började den unge mannen bråka med sina kamrater, varför vakterna på nytt ingrep. Han klippte då till en av dessa och satte sig till motstånd, när han skulle föras in i en bil.

Den unge mannen hade på kvällen druckit 20 a 25 cl hos

Forts. å sid. 5

Omkring 1,000 pastoratsbor hade samlats i Tegneby kyrka på Orust utanför Göteborg, när biskop Bo Giertz i söndags installerade kyrkoherde Henry Dalholm i sitt nya ämbete som kyrkoherde för Tegneby pastorat. — Kyrkoadjunkt **Gunnar Semborn** från Laholm (se bilden) uppläste installationsbrevet och utförde altartjänsten tillsammans med komminister Ernst Setterby från Stala.

SENASTE NYTT

Dramatisk verkstadsbrand i morse

En våldsam brand utbröt i morse vid Gustavssons Verkstads-AB i Frihamnen i Stockholm. Brandkårens arbete blev mycket dramatiskt, eftersom man måste hämta ut två gastuber ur den brinnande byggnaden. Detta lyckades dock och efter en timma hade man elden under kontroll. Skadornas omfattning har ännu inte kunnat fastställas. (Stockholm TT i dag).

Nordirland kommer till VM i fotboll

Nordirland kommer att ställa upp i världsmästerskapen i fotboll i Sverige i sommar, och man har frångått sitt tidigare beslut att inte spela på söndagarna. (Ulster i dag TT).

Gynna LT:s annonsörer

JANUARIBREV FRÅN KNÄRED:

Fart och fläkt och studieflit i Knäreds-bygdens yrkesskolor

I DENNA TID då vintermörkret står kompakt utanför fönsterrutorna om kvällarna, då nordosten ettrigt snålblåser över gärdena, och snön ligger halvmeterdjup i skogarna, kan isoleringen i avlägsna bygder och byar bli prövande för många människor. Kanske rent av att man får en släng av lappsjukan och längtar till städernas bebyggelse och ljus.

Botemedlet mot allt detta är gemenskap med andra människor och förströelse, som jagar alla dumma tankar på flykten. Och man gör också så gott man kan för att bryta isoleringen ute i bygderna. Ett hjälpmedel är de i våra bygder så populära yrkesskolekurserna. Här slår man två flugor i en smäll och förenar nytta med nöje.

*

VI HAR TAGIT en titt på vad yrkesskolan i Knäred just nu har att bjuda sina elever. Yrkesskolans energiske rektor ingenjör **Kjell Svensson** omtalar, att det råder full verksamhet på alla fronter. Man har lagt upp en fin kursplan, som omspänner det mesta av vad människor dagligdags kommer i beröring med och således har nytta av att kunna och vidare förkovra sig i.

Sign. kan för sin del intyga att på intresset hos eleverna är det inget fel. Vid ett besök härom kvällen hos kursen i konstsmide konstaterades full verksamhet, och man gick med liv och lust in för uppgifterna. Konstsmideskursens populäre lärare, turbinmästare **Verner Pettersson**, berättar, att han alltsedan starten med dessa kurser varit dess lärare, och att det varje år varit fler sökande än vad man kunnat ta emot .

I vinter har han dessutom två kvinnliga elever, vars prestationer inte ligger efter de manliga kamraternas i detta så maskulint betonade hantverk.

Herr Pettersson visade också prov på deras kunskap som bar syn för sägen. De vackra och konstfullt utformade ljusstakarna kommer att pryda sin plats, och än mer stolthet kan tillverkarna känna, då de vet med sig att de själva åstadkommit dem. Så ock de övriga eleverna.

Glädjande är också det faktum, att man inte missar någon av de två lektioner i veckan, som man har. Och att man inte drar sig för att åka ett par mil på snöhala vägar och i bister kyla bevisar kursens höga kvalitet. Lägg därtill att man får hålla till i Sydkrafts fina smedja med dess moderna utrustning, rymliga plats och goda belysning. Vad kan man mer begära?

*

VAD GÄLLER DE övr. kurserna, leder ingenjör Raneklint en kurs i handelsräkning. Här får eleverna hemuppgifter, och då man dessutom håller till i centralskolan blir alltsammans en återupplivning av den för många år sedan avslutade skolgången.

I centralskolan har man också förlagt kursen maskinskrivning, som ledes av fröken Margareta Nilsson från Halmstad samt en kurs i hushållsgöromål, ledd av fröken Gertrud Lundblad från Laholm.

Eleverna i vävning har som lärarinna fru Judith Johansson och eleverna i sömnadskursen fru Gunhild Nilsson. Fru Nilsson leder dessutom en sömnadskurs i Svenshult.

Det är som sagt livligt intresse för kurserna, och man får bara hoppas, att det skall hålla i sig. Sämre kan man utnyttja tiden, och då man dessutom får många trevliga timmar tillsammans med trevliga kamrater är dessa kurser bara att rekommendera.

*

VID SIDAN OM dessa yrkesskolekurser spirar studieintresset lite varstans inom Knäreds socken. Uppe i Putsered pluggar medlemmarna i studiecirkeln där maskinlära. D. v. s. bara de manliga. Den kvinnliga sidan studerar trädgårdsskötsel. Kommer resultatet att bli synligt till sommaren månne?

Att sången och musiken ädla känslor föder vet vi ju. Sign. hade för en tid sedan nöjet att besöka en dragspelskurs, där de flesta eleverna utgöres av ungdomar. De undervisades efter konstens regler av musiklärare Harald Johansson. Även om all början är svår, så går det bättre då man hållit på en tid. Detta visade med övertygelse åttaåriga Gun-Britt Ljungberg, som hanterade bälgaspelet med sådan bravur, att man undrar vad det månde bliva av detta barn. Den gode Carl Jularbo behöver inte frukta för återväxten inom sitt gebit.

Så önskar vi bara lycka till med studierna nu under dessa mörka vinterkvällar.

S. M.

Margarinresa slutade i Kövlinge Halmstadbo svårt skadad i vurpa

En hemvändande "margarinresenär" gjorde i går eftermiddag med sin bil en vådlig vurpa vid Kövlinge söder om Laholm. Bilisten fick hjärnskakning och ett par revben knäckta, medan passageraren slapp undan utan skador. Bilen som blev liggande på taket ramponerades kraftigt.

Männen, båda hemmahörande i Halmstad, hade handlat i Helsingör och körde norrut på Rikstvåan. I den södra av kurvorna vid Kövlinge kom man in i en driva av snömodd. Bilen sladdade och gick ned i diket, studsade åter upp på vägen och blev slutligen liggande på taket.

Föraren skadades svårt och fördes till Halmstads lasarett, där man konstaterade hjärnskakning och revbensbrott. Passageraren, en yngling, slapp undan äventyret utan skador, medan bilen fick hela överpartiet intryckt.

DET RÄCKER
med en annons i
Laholms Tidning

Gammalt och ungt i Laholm

HÄR ÄR JAG och mitt vrålåk ... Jag heter Ulrika och bor på Värnen här i Laholm. Själv är jag inte så värst gammal, men sparken jag har är allt många år den ... Det säger farfar. Det är honom jag fått den av. Farfar heter förresten Anselm Johnsson, och han bor också här på Värnen. Sparken köpte han på auktion för nå't år se'n. Han tyckte, den såg så kul ut — trämedar som den har och allting ... Det var en gammal farbror, han hette kapten Edenswärd, som ägde den förut. Jag tycker farfar var hur påpasslig som helst, när han gjorde det där köpet. Ni skulle bara se hur fint det går, när jag är ute och sparkar med min docka ...

Premiärsammanträde i Laholm med den nya folkskolestyrelsen

Laholms nya skolstyrelse hade i går kväll sitt första sammanträde. Till detta hade även kallats samtliga suppleanter och lärarekårernas representanter, vilka bokhandelsmedhjälpare Alf Göranson i egenskap av ordförande hälsade välkomna. Han framhöll, att skolan nu står inför en mycket stor omdaningsprocess inte minst med tanke på enhetsskolan och hoppades att skolstyrelsen skulle fatta beslut till nytta för framtida skolformer i Laholm.

Ordf. ansåg det lämpligt att utse den blivande skolchefen till sekreterare, varvid denne även skulle bli föredragande. Det framhölls att instruktionen för skolchefen ännu ej fastställts. Till sekreterare utsågs därefter rektor Waldert.

För tillsättande av skolchefer skulle det räknas vissa poäng efter antalet lärareavdelningar, som i Laholm uppgår till 35,5. Det skall finnas en rektor vid samrealskolan och en vid folkskolan. En av dessa skall sedan i egenskap av förste rektor vara skolchef i kommunen. Därest rektor vid folkskolan blir förste rektor skall det vid denna skola även finnas en tillsyningslärare.

Som förut omtalats har skolöverstyrelsen avslagit en begäran om att få inrätta en särskild yrkesskolestyrelse för staden och kommunen. Nu beslöts, att man skulle ingå till stadsfullmäktige med begäran om komplettering av styrelsen med representanter för yrkesskolestyrelsen. Det påtalades från flera håll, att skolstyrelsen visserligen blir mycket stor, men dess arbete kommer att delas upp på skilda avdelningar.

Rektor Waldert gav sedan en intressant och ingående redogörelse för realskolornas utveckl. och den nu föreslagna, inbyggda handelslinjen. Rektor Sundgren informerade om yrkesskolorna och fann det glädjande att ungdomen kommer till dessa i så stort antal. F. n. har Laholms

Forts. å sid 5

Laholms gamla folkskolestyrelse valde ny ordf.

Laholms gamla skolstyrelse, som är i verksamhet till läsårets slut fick vid gårdagens sammanträde ny ordförande. Kyrkoherde Melcher Håkansson hade inlämnat en skriftlig avsägelse och i hans ställe utsågs enhälligt vice ordföranden Walfr. Göranson.

Skolstyrelsen uttalade till den avgående ordföranden ett tack för stort intresse och hängivet arbete för skolan. Ny vice ordf. blev disponent Lars Ekberg. Folkskollärare Gunnar Hammarström utsågs till simlärare sommaren 1958.

HP fick donera kommunannons

Båstads kommunalfullmäktige beslöt vid sitt sammanträde på måndagskvällen att mottaga den annonsdonation Hallandspostens direktör gjort till kommunen. Den kommunala annonseringen för Båstad kommer således under 1958 att utan kostnad för komumnen inflyta i Hallandsposten.

över Hallandspostens referat från Båstads kommunalfullmäktige, där man skriver: "Köpingens annonsering kommer att i likhet med hittills försiggå i denna tidning". Jaså, HP har tagit den gratis även tidigare.

Vi gratulerar:

Herr Gustaf Pettersson, Klägstorp, Ysby, med maka Greta, f. Jönsson, Ysby. Herr John Petersson, Hishult, med maka Svea, f Persson, Ebbarp, Laholm. Herr Allan Jansson, Hishult, med maka Stina, f. Karlsson, Hishult, Herr Per Wennström, Östorp med maka Margit, f. Nilsson, Östorp, Laholm. (Foto: Dahlqvist, Laholm).

LT DEN 29 JANUARI 1958 LT

Ödesdigert tidningsår.

DEN SVENSKA TIDNINGSDÖDEN har som bekant fortsatt även under 1957. Under det gångna året upphörde sex tidningar att utkomma. Tidigare år har det främst varit höger- och centerpartitidningar, som fallit offer för tidningsdöden, men denna gång klarade dessa sig, medan tre folkparti- två socialdemokratiska och 1 opolitisk tidning försvann.

Tendensen i riktning mot en enda tidning i varje stad markeras ytterligare, och denna gång var det Ystad och Kristianstad, som blev entidningsstäder, genom att Aurora resp. Länsdemokraten lades ner vid årsskiftet.

Karlstad och Östersund förlorade vardera en tidning och har nu kvar två tidningar av dagskaraktär tillsammans med 20 andra svenska städer.

I nio städer — förutom de tre storstäderna — utkommer tre tidningar och i en enda stad — Jönköping — hela fyra tidningar. 56 städer har endast en tidning vardera och 36 är helt tidningslösa.

Senaste stad bland de tidningslösa blev Kiruna genom att Norrlands-Folket lades ned, och därmed har det anmärkningsvärda inträffat, att världens största stad — till ytvidden — inte har någon egen tidning.

PARTIPOLITISKT dominerar folkpartiet fortfarande den svenska pressen med 43,8 %. Detta utgör dock en minskning med hela 7 % från föregående år till största del beroende på LO:s övertagande av Stockholms-tidningen och Aftonbladet.

Här återspeglas också A-pressens ökning från 16,2 till 23,6 % av den samlade svenska pressen. Detta har haft till följd att A-pressen passerat högerpressen, som minskat från 23,3 till 22,9 %.

SPARV I TRANEDANSEN är fortfarande centerpartipressen, som endast har 4,0 % av den samlade tidningsupplagan, en minskning med en tiondels procent. Man har dock under året lyckats behålla sina 15 tidningar. De dagligas antal har dock sjunkit till 10 genom att Smålandsbygdens Tidning övergått till 3-dagars.

OM UTVECKLINGEN i framtiden är väl inte så lätt att sia. Klart är dock, att många tidningar brottas med stora ekonomiska svårigheter och kan hållas igång endast genom injektioner från partiinstanser och andra mecenater.

Tendensen i riktning mot en enda tidning i varje stad kommer med all säkerhet att fortsätta, och även i relativt stora residensstäder sitter den andra och tredje tidningen mycket hårt klämda.

Typen länstidningar, som för endast några år sedan ansågs vara framtidens melodi, förefaller nu att ha det besvärligast. De måste bevaka stora områden och har i stort sett rikstidningarnas kostnader men inte deras prenumerant- och annonsunderlag.

Det tycks som om de verkliga lokaltidningarna bättre förmår motstå rikstidningarnas offensiv. En riks- och en lokaltidning kan ju aldrig ersätta varandra men väl komplettera varandra. Och blir utveckling sådan finns det kanske trots allt ljusa sidor i den svenska tidningsbilden.

S. J.

Reningsverkets placering stor fråga i Båstads kf

Intresset var stort inför måndagens kommunalfullmäktigesammanträde i Båstad, då b'and annat besvärsskrivelser skulle behandlas med anledning av ett tidigare beslut om det planerade reningsverkets placering på den s. k. Hundängen i Malens skog.

Många av åhörarna var sådana som bygger och bor i närheten av den aktuella platsen.

Besvärsskrivelserna gick samtliga ut på att länsstyrelsen i Kristianstads län skulle upphäva det av fullmäktige i december fatade beslutet.

Fullmäktige fasthöll emellertid vid detta utan att votering begärdes. Något direkt förslag om bifall till besvären kom inte fram men mot gårdagens beslut reserverade sig fru Vera Rosenlund, Innan ärendet klubbfästes ägde en principdebatt rum och denna inleddes av fru Rosenlund, som beklagade att samförstånd inte kunnat uppnås mellan de båda berörda kommunerna, Båstad och Karup. Hon ifrågasatte om det finns verkliga garantier för att det ej blir något obehag för närboende och vilka som i så fall kan lämna detta löfte. Vidare framställde fru Rosenlund frågan om Hundängen är fritidsområde. Hon ansåg också att förslaget från Karupshåll om placerandet av reningsverket enligt alternativ 3c, vid Stensåns mynning, var att föredra. Fullmäktige hade vidare fått för litet informationer i denna viktiga fråga.

Ordföranden i vatten- och avloppskomm'ttén, hr Bengt Bengtsson, förklarade att många förslag till reningsverkets placering diskuterats inom kommittén tillsammans med ingenjörer och representanter för Vattenbyggnadsbyrån AB, alltså även alternativ 3c. Man hade dock kommit till det resultatet, att Hundängen var lämpligaste platsen. Att förlägga reningsverket enligt alt. 3c skulle bli cirka kr 470,000 dyrare än det föreslagna och inte på något sätt bättre eller effektivare. Från ansvarigt fackmannahåll har upplysts, att några olägenheter inte skulle uppstå, särskilt som reningsverket kommer att bli höggradigt.

Hr Kjellberg var i motsats till fru Rosenlund av åsikten att fullmäktige grundligt informerats i ärendet och att man fått ta del av samtliga handlingar. Hr Oscar Carlsson, som är ordförande i kommunalnämnden, yrkade bifall till vatten- och avloppskommitténs förslag till yttrande.

Varmbadhuset stänges inte,

Rationaliseringskommitténs förslag om stängning vintertid av kommunens varmbadhus var uppe på föregående sammanträde men stötte på patrull och återremitterades till kommunalnämnden, som den gången biträtt rationaliseringskommitténs förslag! Under mellantiden hade ytterligare ekonomisk utredning ägt rum och kommunalnämnden hade till i går kommit med förslaget att hålla badhuset öppet fredagar (damer) och lördagar (herrar) kl 14—17. Fru Karin Lundin förde damernas talan och hon föreslog, att öppethållandet skulle ske fredagar kl. 17—19 istället, då den av kommunalnämnden lanserade tiden var olämplig för de damer som har förvärvsarbete. Hr Dahlgren yrkade bifall till kommunalnämndens förslag medan hr Ejnar Svensson tyckte, att kommunalnämnden skul'e erhålla fullmakt att bestämma de olika tiderna. Bifall till fru Lundins yrkan fram ställdes av hrr Oscar Carlsson och Harald Berg medan hr Hilbert Johansson förutsatte, att man i framtiden, om återanställning skall ske, tar hänsyn till tidigare anställd personal, som nu entledigats. Fru Lundin vann gehör för sitt förslag, som segrade utan att votering begärdes.

Båstad

Skolstyrelsen i Båstad

har hållit sitt första sammanträde. Detta leddes av ordf., kapten Emil P. Hofbard, som i sitt hälsningstal uttalade förhoppningen om att arbetet inom styrelsen skulle präglas av samarbetsvilja. Hr Hofbard redogjorde vidare för de nya författningar styrelsen — som officiellt träder i funktion först den 1 juli — har att arbeta efter.

Förslag uppgjordes till skolledarorganisation för köpingen enligt följande: rektor för samrealskolan, rektor för folkskolan samt deltidsanställd rektor för yrkesskolan. En av de båda förstnämnda förordnas att vara skolchef inom kommunen. Dessutom föreslås tillsynslärare anställd vid torgskolan, där det avses finnas tre läraravdelningar.

Lekmannapredikan i kyrkan,

Köpman Hans Hansson, Mala — tidigare bosatt i Häljarp, V. Karup — förrättade söndagens högmässa i Båstads kyrka. Hr Hansson har sedan något år tillbaka biskopligt venia att förrätta högmässa i stiftets kyrkor, och har också i storutsträckning begagnat detta tillstånd. Till högmässan i Båstads kyrka hade en ganska stor menighet infunnit sig, vilken säkerligen blivit betydligt större om allmänheten haft kännedom om att hr Hansson skulle officiera vid densamma. Hr Hansson skötte sitt grannlaga värv på ett värdigt och förtjänstfullt sätt. Han predikade över dagens högmässotext som hade som rubrik "En fast tro".

Annonsera i LT

Cypern — den tragiska ön

Vore Cypern en europeisk ö, skulle den med sina 9.200 km² vara Europas sjätte i storleksordning efter England—Skottland, Island, Irland, Sicilien och Sardinien. Nu räknas den emellertid geografiskt sedan gammalt till Asien, vilket åtminstone så tillvida är berättigat, som ön geologiskt sett utgör en fortsättning av de två veckbergskedjor, vilka i öst-västlig riktning genomkorsar Mindre Asiens höga platåland och det söder därom belägna Syrien. Ser man historiskt på problemet om Cyperns rätta tillhörighet kan man genast konstatera, att ön sedan 3.000 år varit ett konfliktämne mellan Asien och Europa, varvid för övrigt Afrika, representerat av Egypten, varit stark medintressent. När ön för första gången i känd tid erövrades av ett asiastiskt folk, nämligen assyrierna, vilket skedde år 715 f Kr, hade greker och fenicier redan länge befolkat ön och före grekerna hade folk tillhörande de egeiskmykeniska och egyptiska kulturkretsarna haft en säkerligen mycket långvarig tillvaro där. När det assyriska väldet störtade samman, blev det först Egyptens tur att erövra den sköna och rika ön, men egyptierna måste redan år 525 f Kr överlåta den åt persernas storkonung. Den orientaliska period, som därmed inleddes, blev sannolikt till nackdel för grekerna men till gagn och glädje för deras medtävlare och motståndare, fenicierna, som torde ha haft sin bästa tid på ön under perserväldet. Det var Alexander den Store, som på 300-talet f Kr åter gjorde Cypern till en grekisk ö, vilket den dock icke fick vara längre än till den stora erövrarens död.

En gatubild från de äldre kvarteren i huvudstaden Nicosia.

Självständigt rike under korsriddarna

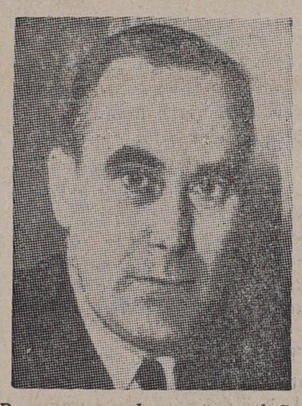
Vid uppdelningen av Alexanders välde tillföll Cypern Egypten. Samtidigt inträffar en annan märklig händelse — den nu nästan helt grekiska ön blir mål för en betydande judisk invandring. Denna nya judiska befolkning byggde synagogor och upprätthöll en livlig kontakt med Jerusalem, som vid den tidpunkten ju ännu var judisk metropol i en judisk stat. År 58 f Kr erövrade romarna Cypern och behöll ön i 300 år. Vid det romerska väldets delning år 395 e Kr tillföll ön det östromerska imperiet, som den kom att tillhöra i 800 år, om man bortser från enstaka och kortvariga arabiska mellanspel. I slutet av 1100-talet blev Cypern under några år ett självständigt rike vilket dock redan år 1191 ockuperades och erövrades av korsriddarna. En av dessa, Guido de Lusignan, titulärkonung över Jerusalem, kom att för sig själv och sin ätt inneha makten och härligheten på Cypern i nära 300 år fram till 1489, Men då var det den nya handelsrepubliken Venedig, som tog hand om ön och gjorde den till en venetiansk koloni. När venetierna slutligen var färdiga att avträda från scenen, trädde turkarna in. Från 1570-talet och fram till 1878 stod Cypern under Höga Portens välde, och en betydande turkisk invandring ägde rum. Vid berlinkongressen 1878 tilltvingade sig England av Turkiet att få övertaga den administrativa förvaltningen av Cypern, även om ön formellt kvarstod under turkisk överhöghet. För den brittiska medelhavs- och orientpolitiken var detta förvärv mycket värdefullt.

Uråldrigt kulturland styrs som koloni

"Eders Majestät — Cypern är nyckeln till Indien". Med dessa ord lade premiärminister Disraeli efter hemkomsten från berlinkongressen den sköna ön i sin härskarinnas drottning Victorias, hand. Till att börja med hade regeringarna i London emellertid icke riktigt klart för sig, vad de skulle ta sig till med Disraelis förvärv. Men under det första världskriget stod det fullt klart för dem, och så annekterade de ön för gott 1914. Den nya turkiska republiken tvingades genom fördraget i Lausannes 1923 att erkänna Englands "rätt" till ön, och två år senare förvandlades den till brittisk kronkoloni under styrelse av en engelsk guvernör. Så är Cypern i dag jämte Malta det enda område i Europa eller i Europas omedelbara grannskap, som officiellt regeras som en koloni. Med hänsyn till Cyperns uråldriga historia och dess nära 300-åriga tradition som självständig kristen stat långt innan många nutida europeiska stater existerade, är detta faktum en grym paradox. Det är också så förhållandet betraktas av Cyperns nutida grekiska befolkning, vilken står praktiskt taget enig i sitt krav på att "britterna skall bort" därifrån — "Na figuin i Aggloi", som det heter på cyprioternas eget språk.

Om kulturen på Cypern kan det skrivas och har det skrivits hela bibliotek. Vi kan här blott göra några korta erinringar. Redan i hellensk tid spelade Cypern — Kypros som ön heter på grekiska — en betydande roll. I grekiska gudasagan framträder ön som födelseplatsen för Afrodite Anadyomene, den "böljeskumborna" kärleksgudinnan, som hos romarna kom att heta Venus. Fornlämningarna på Cypern visar, att ön under antiken var en huvudkulturort helgad åt skönhetens, kärlekens och behagens gudinna, som också ofta kallades "den cypriska". Sannolikt är det riktigt, som religionsforskarna tror, att Afrodite hade en föregångerska på Cypern i den fenecisk-semitiska kärleksgudinnan Istar-Astarte. Här avspeglar sig alltså rent religionshistoriskt det första mötet mellan Asien och Europa på Cyperns mark.

Tidigt kom, som vi redan sagt, ett starkt judiskt inslag att göra

Den nye generalguvernören på Cypern, sir Hugh Foot.

sig gällande på Cypern, och det efterföljdes av kristendomen under det första kristna århundradet, varom vi kan läsa en hel del i Apostlagärningarna (Apg kap 4). Redan aposteln Paulus var verksam som missionär på Cypern. Det blev emellertid den östkristna-byzantinska kyrkan, som under loppet av flera århundraden skulle komma att sätta sin dominerande prägel på Cyperns religiösa liv. Befolkningen på ön är i våra dagar till fyra femtedelar grekiskt-ortodox, den återstående femtedelen utgöres av de mohammedanska turkarna.

Klassiska templen nästan borta.

Av de skilda kulturer, som satt spår på Cypern under loppet av tre årtusenden, har den klassiskgrekiska blivit svårast utplånad. Av afroditetemplen i Paphos och Idalion finnes nästan intet kvar. Däremot förekommer ganska talrika romerska ruiner av tempel, villor och stadsbyggnader. Den fornkristna tiden har lämnat åtskilliga minnesmärken i form av intressanta kyrkor, men de flesta av dem är tyvärr svårt förstörda eller till oigenkännlighet "restaurerade" Korsfararperioden på Cypern kom i hög grad att präglas av fransk gotik, som avsatte en mängd betydande byggnadsverk, även de till största delen numera i ruiner. Som en unik företeelse kan i detta sammanhang nämnas den gotiska katedralen i Famagusta som nu tjänar som mohammedansk moské! På Cyperns sydkust byggde tempelherreorden en berömd borg, Commendaria, av vilken alltjämt stora delar står kvar. På Cyperns nordsida ligger en annan berömd borganläggning, en av de mest imponerande i Europa — St Hilarion, även den uppförd av korsriddarna. Det sista "stora" kulturstadiet på Cypern var det venetianska, på den italienska renässansen gör sitt intåg på ön. Det blev dock ett skede av kort varaktighet. Under den efterföljande turkiska perioden präglades kulturlivet på Cypern av förfall såsom överallt, där det osmanska väldet gjorde sig gällande i Östeuropa och Levanten.

Hur den brittiska erövringen sedan 1878 kommit att prägla Cypern var det venetianska, då den glimt av i sin sista vackra resebok "Ikaros hav", då han om hamnstaden Famagusta skriver:

"Famagusta är en underlig stad: till hälften ett Visby med välskötta kyrkoruiner och rosenövervuxna bastioner, till hälften ett engelskt uppkomlingssamhälle med trista bankhus, puber och bostadshus, som man förlåter i Liverpool men inte här. Jämförelsen med italienarnas byggnadsverksamhet på Kos och Rodos (Tolvövarna) ligger nära till hands: den visar att grekiskt och italienskt trots allt kan smälta väl samman, kanske därför att båda har medelhavstraditioner, men att det engelska inslaget i varje tänkbar arkitektonisk variant är en lika stor katastrof, en öppen våldsgärning mot miljön. De nya militära anläggningarna, som är spridda över stora delar av ön, är sådana, att man får lust att omedelbart yrka på enosis med vilket konstnärligt folk som helst".

"Enosis" — förening med Grekland

Då Schildt här skämtsamt nämner ordet "enosis" (vilket betyder "förening") syftar han på cyprioternas krav på förening med Grekland. Detta krav är nu som all världen vet den cypriotiska EOKA-rörelsens fältrop i dess guerillakamp mot den brittiska regimen och militärgarnisonen på ön. Denna bas upprättades först sedan Storbritannien 1954 nödgats bevilja Egypten full frihet och utrymma Suezzonen. I och med att Egypten upphörde att vara ett brittiskt militärbrohuvud för kontroll av Mellan Östern och sjövägen till Indien blev det Cypern, som fick det tvivelaktiga nöjet att ikläda sig denna strategiska uppgift.

Innan Cypern på detta sätt militäriserades, levde cyprioter, turkar och engelsmän i själva verket i all fred och sämja vid sidan av varandra. På en yta ungefär tre gånger så stor som Gotland existerade en befolkning på 500.000 människor i fattigdom och förnöjsamhet och såväl de 400.000 cyprioterna som de bortåt 100.000 turkarna betraktade det lilla fåtalet på Cypern bosatta engelsmännen som öns ekonomiska välgörare, vilket de i själva verket också var. För att än en gång citera Schildt:

"Man undrar inte på, att de frusna, av kriget illa tilltygade och ekonomiskt prövade britterna trivdes på den soliga ön, där de kunde leva så billigt och behagligt. I klosterruinerna satt vithåriga damer och målade akvarell, hotellen var överfulla av semesterfirare från London — och på de pinjeskuggade bergssluttningarna hade "retired people" byggt sina små villor, där de kunde odla sina oförargliga manier —. Grekerna å sin sida såg med glädje pengar flyta till ön, nya arbetsmöjligheter öppna sig och ett tidigare okänt välstånd sprida sig. Vad den turkiska minoriteten beträffar, hade man intrycket, att den gjorde vad sekler uppfostrat den till: den sov."

Atén till strids för "de cypriotiska oxarna."

Denna stilla och vänliga medelhavsidyll tog ett brått slut 1955, efter det britterna bestämt sig för att göra Cypern till sin centrala militärstation i Östra Medelhavet. Inte nog med att engelsmännen och de grekiska cyprioterna råkade i konflikt nästan lika förbittrad blev genast motsättningen mellan grekbefolkningen och den turkiska minoriteten, vilken närmast ställde sig under de brittiska bajonetternas skydd. Denna grekisk-turkiska kontrovers på Cypern drog omedelbart med sig en motsvarande konflikt mellan Atén och Ankara. Grekerna på fastlandet har tidigare visat mycket ringa intresse för sina landsmän på Cypern. Ett ganska vanligt talesätt i Atén under tidigare år hade varit: "Vad har vi att göra med de cypriotiska oxarna?" Numera finns nog ingen grek i moderlandet, som talar nedsättande om de goda landsmännen på Cypern.

Mot anslutning till Grekland står både britter och turkar i desperat opposition. Engelsmännen har bestämt sig för att betrakta Cypern som ett oundgängligt militärt kraftcentrum och har understrukit sin uppfattning genom att utbygga Famagusta och Limassol till väldiga marinbaser, samtidigt som de norr om Limassol anlagt Främre Orientens största militära flygfält. Alltsedan USA:s VI flotta slagit sig ned i Medelhavet och utvalt Neapel till sin huvudstation har engelsmännen sannolikt ett starkt behov att åvägabringa ett slags allierad jämvikt i Medelhavet. Vad f ö amerikanerna beträffar så är de närvarande också på Cypern, där de i Trodosbergen i västra delen av ön byggt en jättelik radiostation för "The Voice of America".

Turkiska minoriteten försvårar lösning

Något politiskt intresse på Cypern företräder USA dock inte och torde för egen del gärna flytta sin radioverksamhet från Cypern till Turkiet i samma stund den där under byggnad varande amerikanska storsändarstationen blir färdig. Principiellt sett såge väl amerikanarna helst, att en uppgörelse mellan England och Grekland om Cyperns framtid kunde åvägabringas snarast möjligt, men här kommer under alla förhållanden den turkiska minoriteten på ön att spela en roll som försvårande faktor för en fredlig lösning av konflikten. Turkarna hör till de ekonomiskt bäst situerade på Cypern, de är till stor del innehavare av öns hotell, barer, kaféer och finare handelsbolag. De känner en stor osäkerhet, både för liv och egendom, i den händelse England skulle ta sin hand från ön och den grekiska folkmajoriteten få sin vilja fram. Den århundraden långa arvfiendskapen mellan greker och turkar är långt ifrån utplånad, även om det lyckats USA att inlemma både Grekland och Turkiet i NATO-pakten.

I dagarna har England funnit för gott att hemkalla sin hittillsvarande guvernör på Cypern fältmarskalken Sir John Harding, och ersätta honom med en mera liberal sinnad karriärdiplomat, Sir Hugh Foot. Det återstår att se, om det skall lyckas denne bättre än företrädaren att åvägabringa ro och förnuft på Cypern. Ett villkor torde härför vara oeftergivligt: att Cyperns ledare, ärkebiskop Makarios, får tillstånd att återvända till sin hemö, och att koncentrationslägrens portar öppnas för de hundratals cyprioter, som britterna där hållit fängslade utan dom och rannsakan sedan år och dag.

HMP

Sputnikhysterien i USA

Det förgångna året blev ett prövningarnas år för Amerikas folk. Först sputnikarna, så Mellan Österkrisen, inflation och ökad arbetslöshet, NATO-krisen, Eisenhowers slaganfall och till sist den misslyckade starten för Vanguardraketen. Rasoroligheterna i Little Rock och det faktum, att den amerikanska stålindustrin nödgats skära ned sin produkton med 20 proc medan bilförsäljningen för 1958 års modeller visar en farligt nedåtstigande kurva har ju icke varit ägnat att höja humöret.

I samma negativa riktning verkade den s k Gaither-rapporten, som visserligen officiellt är hemlig men som dock i lämpliga portioner tillåtits att "läcka ut" till allmänheten strax före årsskiftet. Gaitherrapporten och dess bakgrund är egentligen en ganska kuriös men mycket typisk nutidsamerikansk företeelse. Rapporten har sitt namn efter Rowan Gaither som är en av USA:s mäktigaste industrimän och ordförande i den rika och mäktiga Fordstiftelsen (Ford Foundation).

Utredningsresultat vållade "djup förskräckelse"

För något mer än ett halvår sedan utsågs mr Gaither till ordförande i en halvofficiell studiekommission, som ursprungligen hade till uppgift att studera och författa ett betänkande över ett amerikanskt luftskyddsprogram — närmast med hänsyn till möjligheten att bygga luftskyddsrum mot atombomber. Efter sex månaders intensivt arbete synes studiekommissionen ifråga ha gått vida utöver sin ursprungliga uppgift och hamnat i en stor jämförande utredning av USA:s och Sovjetunionens militära styrka och resurser och härvid — enligt Washington Post — kommit till resultat, som "injagat djup förskräckelse hos många av de män som ha att befatta sig med hithörande problem."

Som ovan nämnts är Gaitherrapporten officiellt alltjämt en sträng statshemlighet, men alldenstund ett flertal tidningar har innehållit utförliga omnämnanden om den, så tros det på välunderrättat håll i Washington, att regeringen med full avsikt låtit en del av innehållet i rapporten sippra ut i akt och mening att därigenom ge den amerikanska opinionen en ordentlig alarmsignal och förbereda nationen på de nya väldiga miljardbelopp, som kommer att bli erforderliga för USA:s försvarsbudget, "därest USA icke skall nedsjunka till en andraklassens makt", som det heter i en av rapportens kärnpunkter.

Enligt den om Gaither-rapporten bäst välunderrättade tidningen, Washington Post, var innehållet av densamma avsett att föreläggas nationella säkerhetsrådet och presidenten själv för omedelbart ståndpunktstagande. Rapporten betecknar USA:s politiska läge som "det farligaste i unionens 181-åriga historia". Och faran består — naturligtvis — i de bevis som Sovjetstaten under de senaste månaderna levererat beträffande sina insikter i raket- och satellitteknik, framstegen i Sovjets ekonomi och den allmänna vetenskapliga och teknologiska utvecklingen i Sovjetunionen. För att bemöta denna fara måste — enligt Gaither-rapportens rekommendationer — USA i första hand förstärka sina vedergällnings- och offensivvapens allmänna slagkraft såsom avskräckningsmedel mot angrepp. För detta ändamål måste försvarsutgifterna kompletteras med ett belopp av flera miljarder pr år fram t o m 1970.

Kapprustningen fortsätter!

Enligt telegram den 9 jan från Washington kommer president Eisenhowers begäran om omedelbara extraanslag om 1 1/4 miljard dollars för innevarande år avsedda att huvudsakligen gå till robot- och raketprojekt, att få högsta prioriet vid budgetbehandlingen i kongressen. "Kongressen är efter de ryska sputnikframgångarna mycket generöst inställd till försvarets penningbehov, och det råder ingen tvekan om att de båda husen snabbt kommer att behandla anslagsfrågorna", heter det i telegrammet.

Gaither-rapporten har m a o fått åsyftad verkan, och kapprustningarna komma t v att ohämmat fortsätta. Om den uppammade amerikanska sputnikhysterin är berättigad eller icke — det är en annan fråga.

(W P)

Audrey Hepburn provar här med uppenbar förtjusning nunnedoket, som hon skall bära i sin kommande film "The Nun's Story". Filmen är baserad på Katheryn Hulmes bestseller och kommer att spelas in i Belgiska Kongo, Rom och Belgien.

Gör som jag — gå med i UNGDOMENS LÅNESPARANDE!

En sydhallänning kan inte gärna vara utan Laholms Tidning

MARKARYDS-BYGDEN

Laholms Tidnings lokalredaktion: Markaryd, Villagatan
Redaktör: Sven B. Jönsson. Tel. 10150

REAFYND
Söker ni en bra
KAPPA eller DRÄKT
så kan ni säkert finna en i vårt stora lager.

REAFYND
Dambadkappor, frotté, (något fel), 32.—.
Morgonrockar, nylon 34.—.
Morgonrockar, olika sorter 25.—.
80 cm. flossad väv till badkappor 3.30.
REALISATIONEN FORTSÄTTER.

VITVAROR
135 cm. svensk linnebredd **lakansväv 3.70.**
140 cm. kraftig svensk obl. **lakansväv 3.50.**
140 cm. utl. obl. **2.60.**
Kökshanddukar i vacker randning, hellinne **7.50** ½ duss.
Toiletthanddukar, hellinne, **10.50** ½ duss.

Yngve Olson, Markaryd. Tel. 10068

Tre motioner – en motionär vid Markaryds fullmäktige

Kommunalfullmäktige i Markaryds Köping höll på tisdagskvällen sammanträde under ordförandeskap av folkskollärare Assar Frick, som höll parentation över rektor C. A. Andersson.

Enligt nu gällande stadsplan är kv. Göken avsett för småindustribebyggelse. I norra delen finns ett område, som är avsett för småindustri. För att möjliggöra ett bättre utnyttjande av tomtmarken har byggnadsnämnden låtit upprätta ett ändringsförslag, varigenom småindustriområdet slopas och hela området blir upplåtet för industriändamål. Kommunalnämnden hade tillstyrkt ändringsförslaget och fullmäktige antog detsamma samt beslutade att anhålla hos länsstyrelsen om fastställelse.

Hr Auborn Jackson hade i en motion föreslagit att fullmäktige skulle upptaga förhandlingar med SJ om utökning av SJ:s mark av parkeringsplatsen vid stationen. Kommunalnämnden hade genom ett par utredningsmän undersökt huruvida en större parkeringsplats är av behovet och utredningsmännen hade därvid konstaterat, att något behov inte föreligger. Dessutom ansåg utredningsmännen, att det är otänkbart att SJ skall upplåta mark härför på stationsområdet varvid det vackra stenpartiet vid skyddsrummet skulle spolieras. De hade därför föreslagit att hr Jacksons framställning skulle avslås, vilket även blev fullmäktiges beslut.

Hr Jackson hade dessutom föreslagit att köpingens trafiksäkerhetskommitté skulle ombildas till en trafiknämnd med utvidgat verksamhetsområde. Såväl kommunalnämnden som fullmäktige ansåg emellertid att trafiksäkerhetskommittén bör ägna sig åt sin viktiga uppgift och att ett överflyttande av andra uppgifter på denna kommitté skulle i onödan tillkrångla förvaltningen utan att medföra några fördelar, varför fullmäktige avslog framställningen.

Hr Jackson hade även i en skrivelse meddelat att SJ planerar att indraga sovvagnsförbindelsen till Stockholm fr. o. m. sommartidtabellens införande.

Kommunalnämnden hade givit kommunalkamreren i uppdrag att undersöka förhållandet och av hans redogörelse framgick att avsikten är att fr. o. m. nästa vintertidtabell indraga det tåg mellan Halmstad och Hässleholm, vari sovvagnen från Halmstad till Stockholm framdrages.

Anledningen härtill är det ytterst ringa antal sittresande, som begagnar detta tåg. Sovvagnen till Stockholm kommer att gå över Göteborg. Tåget till Hässleholm med avgångstid från Markaryd 16.41 kommer att tidigareläggas så att förbindelse erhålles i Hässleholm med Skåningen till Stockholm med ankomst dit strax före kl. 24. Sovvagnen från Stockholm till Halmstad kommer att som hittills framföras över Markaryd. Under ärendets handläggning i kommunalnämnden framkom, att SJ planerade att indraga ytterligare tåg på Skåne-Smålands Järnväg, varför nämnden föreslog, att tre personer skulle väljas för att uppvakta trafikinspektören i ärendet. Valda blev hrr Henry Persson, Stig Ekström och Assar Frick. Källarmästare Georg Andersson fick avslag på sin ansökan om att få utskänka viner till kl. 00.30 vid dans i festvåningen på Järnvägshotellet.

Till realskolestyrelse utsåg fullmäktige Bertil Petersson, Ingemar Lindstam, Per Göransson och Assar Frick med Stig Ekström, Stig Hallqvist o. Svea Alfredsson som ersättare.

På kommunalnämndens förslag anvisade fullmäktige 11.588 kr för de reparationer i läkarbostaden och mottagningen som gjorts med anledning av ombytet av läkare. Medlen beslutade man taga ur anslaget till oförutsedda utgifter i innevarande års stat.

Familjenyheter

Forts fr. sid. 2

mark, där han i tretton år arbetade på tegel- och sockerbruk.

Vid sekelskiftet var S. åter i sin hembygd, och 19 2 köpte han ett lantbruk i Bökeberg. På detta utförde han en beundransvärd odlargärning och förvandlade ljung- och stenbackarna till odlade tegar. Han byggde också om husen, och det var en välskött gård med nästan fördubblad areal, som han 1939 överlämnade till sonen. S. lät uppföra en villa i närheten, där han sedan dess varit bosatt. In i det sista kunde han glädja sig åt god hälsa. Han efterlämnar minnet av en rejäl och präktig man, som livet igenom haft det hårda arbetet som sin melodi. Närmast sörjande är tre barn, Göran, som innehar fädernegården, Thea, husföreståndarinna i Laholm och Anna, som gett fadern god omvårdnad samt sonhustru.

Aron Stråhle. F. lantbrukaren Aron Stråhle, Öhn, Växtorp, avled i går i sitt hem efter endast några dagars sjuklighet. Den bortgångne, som var i sitt 83:e levnadsår var född i Klämman, Växtorp. 1916 förvärvade han ett lantbruk i Öhn och detta brukade han till 1945, då en son övertog gården. S. bodde dock fortfarande kvar på gården. Aron Stråhle, som var en hedersman av den gamla stammen, var känd som en verkligt duktig och arbetsam man. Närmast sörjande är maka samt tre barn: Hilding, som innehar fädernegården, Torsten, brödutkörare och bosatt i Öhn samt Elin, gift med linarbetare Karl Larsson, Laholm och sonhustrur, barnbarn samt svåger.

BEGRAVNINGAR

— Under högtidliga former har stoftet efter fru Maria Karlström, Markaryd vigts till den eviga vilan i Markaryds kyrka. Prestaverande var fabrikör Henry Persson, Markaryd, och snickare Folke Nilsson, Bjärnum. Efter ps 49:1 framträdde officianten, kyrkoherde Ingemar Lindstam, till båren och höll griftetal samt förrättade jordfästningen. Efter ps 51:3—4 följde begravningsmässa och därpå ps 50:1—3. Medlemmar ur Markaryds missionsförening sjöng "Hela vägen går han med mig". Därpå följde kransnedläggning och tal. Först talade äldste sonen, järnvägstjänstemannen Filip Karlström, Klippan. Ett par bröder till den avlidna framförde sina sista hälsningar, varefter pastor Hugo Abrahamsson, Strömsnäsbruk, talade för Markaryds missionsförening. Dessutom talade lärarinnan Ruth Svensson, Markaryd. Vid graven lyste pastor Abrahamsson frid över griften och medlemmar i Markaryds missionsförening sjöng. De närmast sörjandes tack för hedersbevisningen framfördes av fabrikör Göte Karlström, Bjärnum. En vacker blomstergärd följde den avlidna på hennes sista färd.

Markaryds Luth. missionshus.
Torsdag 19.15 Elof Persson.

Beredskapsarbetena.
Ytterligare 200,000 kr har arbetsmarknadsstyrelsen anvisat till sitt beredskapsarbete med vägen Markaryd—Majenfors. Denna väg är kostnadsberäknad till 1,993,500 kr varav 800,000 kr hittills beviljats.

Halmstadsbo . . .

Forts. från sid. 3

en kamrat. Hur han hade fått tag på flaskan på dansgolvet hade han ingen aning och han trodde att det var kamraterna han bråkade med ute i skogen och inte ordningsvakterna. Det blev ett mycket kännbart bötesstraff, nämligen 70 a 8 kr.

Vårdslös deklaration.
En lantbrukare som i sin självdeklaration upptagit inkomster från försålda djur och mejeriprodukter med 831 kr för lågt belopp fick böta 200 kr.

P-förbudsskylt saknas.
På B-listan, som handlades av notarie Bengt Göran Carlsson, handlades först ett mål om olaga parkering vid "Fribergs hörna". Det var en handelsresande från Halmstad, som var instämd. Han erkände sin förseelse men tyckte, att det ådömda vitnesföreläggandet 10 a 6 kr var allt för högt. Han hade bara hållit i hörnan i tio minuter och ofta sett andra bilar hålla där. Han efterlyste en skylt med parkering förbjuden och åklagaren omtalade, att han länge sökt få stadens myndigheter att sätta upp en sådan men ej lyckats. Rätten gick med på nedsättning till 10 a 4 kr.

För ganska ringa överlast på rikstvåan i Vallberga fick en lastbilsägare från Borås 10 a 6 kr. En person som utan tillstånd idkat kringföreningshandel i Veinge med fabriksgjorda plastkorgar fick 20 a 3 kr. och en felparkering i Mellbystrand kostade en badgäst 5 dagsböter a 8 kr.

Mopedfylla.
En hishultsbo hade lördagen den 17 augusti i fjol på sin moped begivit sig till Laholm. Innan han gav sig iväg, förtärde han två pilsner hemma och efter framkomsten till sta'n ytterligare fyra öl på ett näringsställe. Därpå begav han sig till bolaget, där han inköpte ett kvarter brännvin. Ute på sta'n träffade han en bekant, och även denne gick till bolaget och tillhandlade sig ett kvarter. Spriten förtärdes till största delen på ett kafé i staden och sedan detta var gjort, begav sig svaranden på hemväg.

Vägen tog han över Skogaby mot Knäred, men färden var mycket vinglig och gick stundtals från den ena sidan av vägen till den andra. Det blev polisanmälan, och så småningom togs mannen om hand. Blodprovet visade 2,11 promille. Han erkände, att han kört vingligt men tyckte inte att "det var så farligt". Det var ingen på vägen, som sagt något. Ett vittne berättade, att färden varit vinglig men att svar. inte kört särskilt fort. Åkl. påpekade, att svar. varit en fara för trafiken och att bilarna haft besvärligt att passera honom. Det blev en dyr resa ty han fick en månads fängelse.

DAGENS STROF

Än fastän dvalan betungade
min hjärna,
låg jag och grubblade vidöppet vaken,
såg jag, hur ljuslågan andades matt,
såg, hur hon flämtade långt
ned i staken,
fladdrade, slocknade, såg,
hur en stjärna
glimtade svagt genom rymdens natt.

Månen sken in, men dess
kyliga skimmer
tycktes mig likna den ehnseld, som blossar
över en mast, när det kvällas
på hav,
lysvedens ljus eller lyktmän
på mossar
eller det sken, som ens öga
förnimmer
flyktigt en sensommarnatt
på en grav.

Gustaf Fröding.

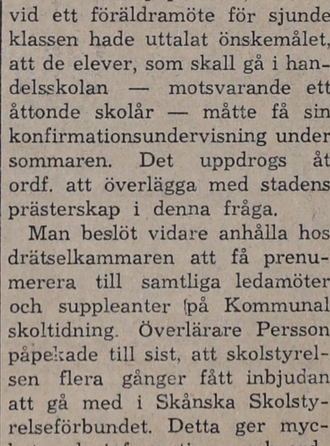
Premiär . . .

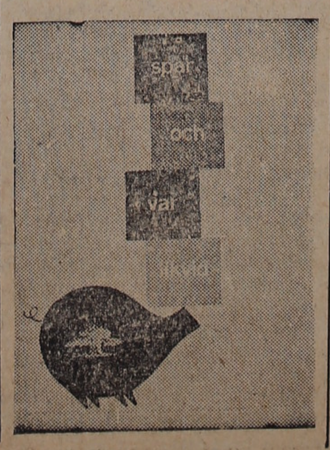
Forts. fr. sid. 3.

yrkesskolor 218 elever fördelade på 24 grupper i 12 ämnen. Han informerade också om den planerade heltidsläsande handelslinjen i staden, vilken kan komma igång tack vare ett intimt samarbete med Samrealskolan. Det hade också varit önskvärt med en verkstadsskola, men bara utrustningen för 8 à 10 elever skulle gå på 125.000 kr.

Det blev en stunds diskussion, där det bl. a. påpekades, att man vid ett föräldramöte för sjunde klassen hade uttalat önskemålet, att de elever, som skall gå i handelsskolan — motsvarande ett åttonde skolår — måtte få sin konfirmationsundervisning under sommaren. Det uppdrogs åt ordf. att överlägga med stadens prästerskap i denna fråga.

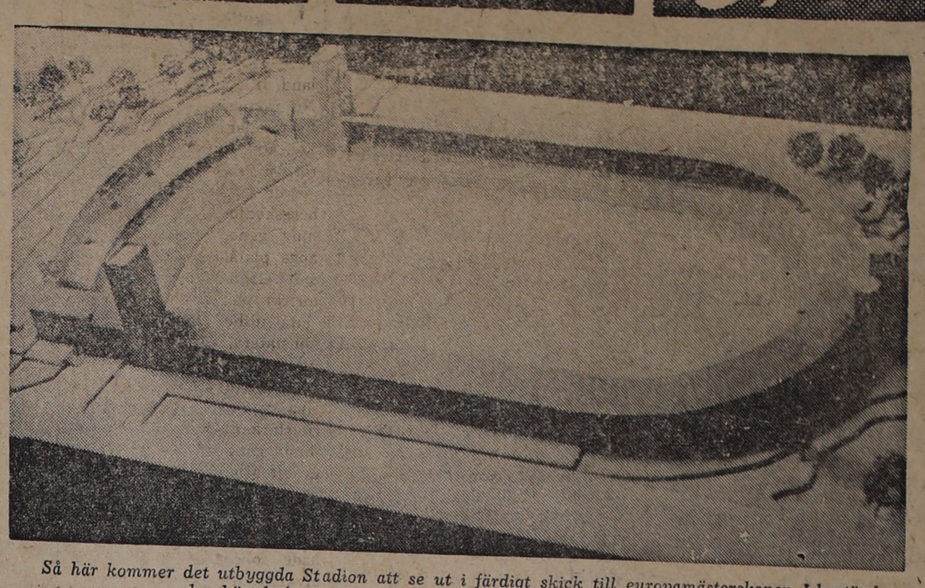
Man beslöt vidare anhålla hos drätselkammaren att få prenumerera till samtliga ledamöter och suppleanter på Kommunal skoltidning. Överlärare Persson påpekade till sist, att skolstyrelsen flera gånger fått inbjudan att gå med i Skånska Skolstyrelseförbundet. Detta ger mycket goda informationer och ordnar skolmässor m. m. Kostnaden är endast 30 kr pr år och efter någon diskussion beslöt man gå med i detta.

Jan Jönsson får "rosor"

SOM LAHOLMS TIDNING tidigare meddelat har BTK Serves allt i allo, typografen **Jan Jönsson,** Laholm, fått mottaga Svenska Bordtennisförbundets "pangmedalj" — eller Laedarskölden, som den högtidligt och stadgeenligt heter. I senaste numret av förbundsorganet "Svensk bordtennis" skriver Karl-Albert Rabén — ledare för BT-främjandet: "Jan Jönsson betecknas av borgmästare Torsten Dufva i Laholm som en verklig eldsjäl (han har sagt så i en LT-intervju), och det är säkerligen hans ledarskap som förmått stadsfullmäktige att ställa en gammal hotellpaviljong till BTK Serves förfogande, Den skall flyttas till Stadsparken och bli bordtennishall. För att förkovra sig som klubbledare har Jan Jönsson tagit vara på alla möjligheter som erbjudits. Han deltog i domarkursen inför VM, i ungdomsledarkursen och slutligen även i instruktörskursen".

Så här kommer det utbyggda Stadion att se ut i färdigt skick till europamästerskapen. I kortändan av den hästskoformade idrottsborgen syns den dubbla åskådarläktaren.

600 idrottsmän från 27 länder till sjätte europamästerskapen

Det återstår nu knappt sju månader till Europamästerskapens invigning på det utbyggda Stockholms stadion. 25.000 människor kommer man den dagen och i fortsättningen att kunna ta emot och 27 av 29 inbjudna länder står i dag på anmälningslistan, d v s hela Europa utom Albanien och Lichtenstein. Prins Bertil kommer att förrätta invigningen och man hoppas också att kungen skall närvara vid invigningen. Han var för övrigt med och bildade IAAF under Olympiska spelen i Stockholm 1912.

Sovjet kommer med en av de största trupperna. Det blir hundra man med Vladimir Kuts som ankare. Ryssarna kommer redan den 4 augusti till Stockholm — tidigare än någon annan trupp för att akklimatisera sig till starten den 19 augusti. Kuts startar finalen på 10.000 m kl 18.05 den 19 augusti och förmodligen kommer han att bli första europamästare i fri idrott för 1958.

500 JOURNALISTER

Det kommer att bli invasion både av idrottsmän och åskådare till europamästerskapen. 600 idrottsmän, 300 ledare och 600 journalister räknar man med. Journalisterna kommer att sätta sin prägel på Stockholm genom att vissa hotell, bl a Malmen, kommer att ha speciellt nattöppet för att de sent arbetande pressmännen skall kunna få mat frampå småtimmarna. Man kan också räkna med att speciella nöjesevenemang kommer att planeras i samband med europamästerskapen och det har nämnts planer på att presentera segrarna från estraden i Kungsträdgården under kvällsunderhållningen där.

STADIONBANORNA SPECIALTRIMMAS

Utbyggnaden av Stadions norra läktare betyder en ökad kapacitet av omkring 7.000 personer. Stadion får också genom ombyggnaden internationella mått på löparbanan vilket utökas från 385 till 400 m. I samband med ombyggnaden moderniseras också omklädningsrummen, pressläktare m m.

250 funktionärer håller nu på och trimmas under överledare Bo Lindmans ledning för att specialtränas till europamästerskapen. Flera landsförbund har redan haft studiedelegationer i Sverige såsom England, Sovjet, Väst- och Öst-Tyskland, Rumänien, Frankrike, Finland, Norge, Danmark och Holland.

I samband med EM kommer kongressdeltagare och journalister att få 25 procents rabatt på tur- och returbiljetter vid enskild resa på minst 5 mil. Biljettförsäljningen till Europamästerskapen går raskt undan. Sverige kan i samband med VM i fotboll och EM i fri idrott vänta en större turistström än på många år. Det gäller att stå rustad med tanke på denna — inte bara idrottsmässigt utan också på hotell, hos SJ, hos SAS etc görs stora ansträngningar för att utlänningarna kommer att trivas under sommaren i Sverige. Vad Stockholm beträffas kan utlänningar säkert få sin specialmat, karakteristiska för varje land på de italienskrestauranger som likt svampar vuxka, tyska, franska och andra restauranger som likt svampar vuxit upp ur Stockholms mark.

7 rätt ger 6 kr

STOCKHOLM (TT).

Vid preliminärgranskningen av resultaten i senaste tipsomgången hade Tipstjänst på tisdagseftermiddagen funnit att 577 vinnare på stryktipset med nio rätt vardera får c:a 1.190 kr.

13.405 vinnare med åtta rätt erhåller c:a 51 kr, under det att 112.000 vinnare med sju rätt kan räkna med en utdelning om c:a sex kr vardera.

På siffertipset har 6 vinnare fyra rätt. Deras utdelning blir 7.592 kr vardera. 620 vinnare med tre rätt erhåller 36 kr var.

Poolvinnarnas antal var 835 stycken.

Bilimporten var oförändrad 1957

Införseln av bilar och bildelar tillsammantagna var under 1957 ungefär oförändrad mot 1956 medan exporten av bilar och bildelar ökade med 70 milj kr framgår det av kommerskollegii nu offentliggjorda statistik över utrikeshandeln. Importen under året uppgick till 12.533 milj kr mot 11.434 milj under 1956 och exporten till 11.104 milj kr mot 10.067 milj. Utrikeshandeln under 1957 resulterade sålunda i ett importöverskott om 1.429 milj kr mot 1.367 milj under 1956.

I den nyligen framlagda nationalbudgeten för 1958 har importen för 1957 beräknats till 12.600 milj kr och exporten till 11.200 milj. De faktisko värdena ligger sålunda något lägre än dessa beräkningar både på import- och exportsidan. Då sjöfartsnettot i nationalbudgeten beräknas varken ge över- eller underskott skulle bytesbalansen för år 1957 ge ett underskott om 29 milj mot 127 milj år 1956. Kapitaltransaktionerna har beräknats ge ett underskott om 25 milj varför resultatet skulle bli en minskning i valutareserven med c:a 50 milj kr. Valutareserven har under år 1957 ökat med 73 milj beroende på förskjutningar mellan varu- och betalningsströmmarna som sålunda skulle uppgå till c:a 125 milj kr. Åren 1955 och 1956 beräknas dessa "förskjutningsposter" till inemot en halv miljard kr per år.

Av importökningen om 1.100 milj kr kommer inemot 500 milj på maskiner, transportmedel och instrument, varav c:a 150 milj på fartyg. Handelsfärdigt järn och stål steg med 225 milj och importen av flytande bränslen ökade med c:a 140 milj trots minskad importkvantiten. Fasta bränslen visade en obetydlig nedgång.

Christina Scherling från Kvarnsveden avslutade SM-tävlingarna i Laxå lika suveränt som hon tidigare kammat hem fyra titlar. Det blev svenskt rekord på 1.000 m i överlägsen stil och på tiden 1.45,1. På bilden ser vi de två glada skrinnarflickorna Kristina Rödén från Uppsala (3:a sammanlagt i tävlingarna) samt suveräna Christina Scherling.

Stryktipset 8 febr.

Stryktipskupongen för tävlingsdagen den 8 februari upptar följande matcher:

Chelsea—Preston, Leeds—Arsenal, Leicester—Aston Villa, Manchester U—Wolverhampton, Newcastle—Burnley, Portsmouth—Bolton, Tottenham—Manchester C, Liverpool—Charlton, Middlesbrough—Leyton O, Notts Co—Bristol R, Sheffield U—Fulham, Stoke—Huddersfield.

Kramer nöjd med Hoad

Lewis Hoad har hittat sin form i rättan tid till de stora matcherna mot Gonzales. Han spelar f n storartat och kan bli bättre vad tiden lider, tycker promotorn Jack Kramer, åter nöjd med fjolårets Wimbledons-segrare. Matcherna mellan de två tennismästarna tilldrar sig stort publikintresse.

"Kintan" tvåa i Halmiaträffen

Gert Karlsson, Laxarna, har gjort fint ifrån sig i Halmias bowlingtävlingar, som pågår t o m söndag: Han ledde klassen till tisdagskvällen på ypperliga 1.569 på åtta serier men passerades då av John Jonasson, Halmia, som fick en verklig fullträff och satte halmstadsrekord med 1.628. Gert behåller dock sin andraplats. I klass M leder Axel Nilsson, Hälsingborg, på 1.685, ett resultat som Gösta Algeskog får göra sitt allra bästa för att överträffa när han hoppar in i tävlingen i kväll. I lagtävlingen klass B—C leder Laxarna genom Gert Karlsson och Erland Andersson på 3.099 före Elektro-Mekano, Hälsingborg, på 3.011.

RADIO

ONSDAGEN DEN 29 JANUARI

6.00 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av kyrkoherde Vidar Ström.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt av kyrkoadjunkt Hans Frenzel.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15 Vardagsmorgon (Repris.)
8.20—8.35 Småbarnskvarten. Luriturl. Morgonskoj för de yngsta med Gunnel Linde.
11.00 Musik under arbetet.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Grammofonmusik.
12.20 Nyrekrytering i hönsgården. Konsulent Verner Adalberth.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsn.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. Nordafrikas revolt. Av Sven Öste.
13.30 Erik Johnssons orkester.
14.00 Att vara utlänning. Jörel Plowman berättar.
14.15 Otto Hænning sjunger till gitarr.
14.30 Kring ett tidningsklipp.
14.45 Lill-Arne Söderbergs sextett.
15.00 Hos kollektivbönder i Hälsingland.
15.15 Pianisten Dinu Lipati. (Grammofon.)
15.30 För oss äldre. Väntan. Petter Bergman om Bo Bergmans senaste diktsamling. Speldosor. Torsten Jungstedt.
16.00 Frihet för tolv pund. Komedi av James Barrie. Översättning: Gösta Rybrant. Regi: Johan Falck. Personer: Sir Harry — Fritiof Billquist; Kate — Gaby Stenberg; Lady Sims — Marianne Lindberg; Betjänten — Evert Ellman. (Inspelning från 1955.)
16.30 Barnens halvtimme med en uppläsning ur Magnus och ekorren av Hans Peterson och Osynliga klubben.
17.00 Lennart Hedwall: På väg (1955). Åtta sånger till text av Anders Frostenson. Tore Persson, baryton. Vid flygeln: Tonsättaren.
17.15 Svenska kyrkor i utlandet. Om sjömännens jul av pastor Lars Carlzon.
17.35 70.000 studiegrupper söker kvällskvarter.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofonmusik. 1. Sonnez clairons (Romain). Fransk militärorkester. Dir.: François-Julien Brun. 2. It's easy to remember (Rodgers-Hart). Frank Sinatra, sång. Dir.: Nelson Riddle. 3. Hernando's hideaway (Adler-Ross). Ethel Smith, biograforgel. 4. Fem krumelurer (Charles Redland-Roland Eiworth). Ingeborg Nyberg, sång. Egon Kjerrmans orkester. 5. Frag' nicht warum ich gehe (Stoltz). Harry Hermans orkester. 6. Dansbanan (Sjöberg). Harry Rydberg, sång. 7. Pastoral dance ur »Nell Gwyn» (German). New Symphony Orchestra. Dir.: Victor Olof. 8. Widmung (Schumann). Kathleen Ferrier, sång. 9. Triosonata F-dur (Georg Philipp Telemann). Ferdinand Conrad, altblockflöjt, Johannes Koch, basgamba, Otto Steinkopf, barockfagott och Hans Heintze, cembalo. 10. Två sånger av Thomas Morley: a) Come sorrow come b) It was a lover and his lass (Shakespeare). Peter Pears, sång. Julian Bream, luta. 11. Första och andra satserna ur A simple symphony op. 4 (Britten). New Symphony Orchestra, London. Dir.: Eugene Goossens.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Kabaret Halmhatten. Sång och musik under ett tak. Kapellmästare: Sigurd Ågren. Konferencier: Hilding Peterson.
20.00 Fridolf Rhudin. II Från Skärgårdsflirt till Den ensamma hunden.
20.30 Nya vägar att vandra. Elise Ottesen-Jensen berättar.
20.50 Onsdagskonsert från Göteborgs konserthus. Gustav Mahler: Symfoni nr 9 D-dur. Göteborgs symfoniorkester. Dir.: Dean Dixon. (Forts. från Program 2.)
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30 Nöjesnytt från New York. Schlagerrapport från Claes Dahlgren.
23.00—23.45 Dansmusik på grammofon.

ONSDAG Program 2.

13,30 Utlandsprogrammets sändningar på engelska, svenska och amerikanska. 17,00 P 2-timmen. Senaste nytt. Grammofonmusik. Senaste nytt. 18,00 Grammofonmusik. Se rikspro grammet. 18,50 Meddelanden. 18.55 Väderlek. 19,00 Nyheter. Dagens eko. 19,30 Gandhi — mannen och myten. Inför tioårsminnet av hans död. Karl Reinhold Hællquist och Inger Sondén-Hællquist. 20,00 Onsdagskonsert från Göteborgs konserthus. Wolfgang Amadeus Mozart. Dirigent: Dean Dixon. 20,35 På arbetsbordet just nu. Set Svanholm intervjuas av Per Persson. 21,00 Journalen. 21,30 Trekvarten. 21,30 Lenny Dee, hammondorgel. 21,45 Gunnar Thim, sång. 22,00 Philharmonia Orchestra. 22,15—22,30 Nyheter och väderlek.

IBRA RADIO
Onsdagen den 29 januari 1958.

18,00 Grammofonmusik. 18,15 Hoppets melodi. 18,30 Finska program. 19,00 Grekisk andakt. 19,15 Fransk andakt. 19,30 Gratulationsskivan. 19,40 Med IBRA-mikrofonen i Landsbro. 20,10 Missionsarbete i 15 länder. 20,30 Om kortvågslyssning. 20,45 Sång av Arne Carlén. Vid flygeln: Ruth Stenlund. 21,00 Aftonandakt av Bertil Eriksson. 21,15 Italiensk andakt. 21,30 Tysk andakt. 21,45 Dansk andakt. 22,00 Avgörelsens stund. 22,15 English Gospel Programme. 22,30—22,45 Engelsk andakt.

Danska radioprogrammet onsdag

12,00 Århus stadsorkester spelar i pausen. 12,30 Nyheter. 13,35 Uppläsning. 14.35 Musik under arbetet. 16,00 Musik. 16,50 Musikunderhållning. 18,00 Uppläsning. 18,15 Skolradio. 18,45 Nyheter. 19,00 Aktuell kvart. 19,15 Storm över Sönderjylland. 20,00 Rendez-vous i Köpenhamn. 22,15 Dansk kammarmusik.

Andra programmet. 18,00 Musik. 18,45 Nyheter. 19,00 Aktuell kvart. 19,15 Grammofon. 20,00 Uppläsning. 20,30 Nya sånger. 21,15 Dramatisk Forum. 22,15 Radio-bridge.

Dansk TV onsdag.

20,00 Aktuellt. 20,10 En telefilmsupptagning av Frances Poulencs senaste opera.

TORSDAGEN DEN 30 JANUARI

6.00 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.20 Morgonandakt av kyrkoherde Vidar Ström.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter Grammofonmusik. 7.15 andliga sånger.
7.40 Morgonandakt från Sollefteå Högre Allmänna Läroverk.
8.00 Nyheter och väderlek.
8.15—8.45 Hemmets magasin. Redaktör: Anna Lisa Berkling.
9.30 Skolradio. 9.30 Hallo Boys and Girls I. Komplementkurs i engelska för folkskolan. Klass 5. Hans Andersson. 10.00 I blickpunkten. 10.10 Kasper och Trafiktrollet. Om vintertrafiken av Karl-Erik Engström och Ragnar Jönsson. 10.30 Listen and Learn II. Radioengelska för folkskolan. Klass 6. Per-Olof Hensjö.
11.00 Musik under arbetet. (Grammofon.)
12.00 Klockspelet. Dagens dikt. Grammofon.
12.30 Nyheter och väderlek. Börsn.
12.58 Tidssignal.
13.00 Skolradio. I sportaffären. Scener av Axel Holland.
13.30 Kurt Nesséns dragspelskvartett och pianisten Mats Olsson.
14.00 Människor emellan. Advokat Elin Lauritzen svarar på juridiska frågor.
14.30 Roland Bengtsson spelar gitarr.
14.45 Fräsch och i form. Margit Bergvall och Gunnel Jervant.
15.10 Livet vid Attilas hov. Föredrag av professor Holger Arbman.
15.35 Minns Ni? Några skivor med Alexander Kipnis, presenterade av Gunnar Söderbäck.
16.00 Skatten på Oak Island. Lars Berglund berättar.
16.15 Eftermiddagskonsert. Stockholms filharmoniska orkester. Dir.: Antonio Pedrotti.
17.15 Barnens brevlåda.
17.53 Sjörapport.
18.00 Grammofonmusik. 1. Ur »Sicilianska aftonsången» (Verdi). a) Uvertyr. Philharmonia Orchestra. Dir.: Alceo Galliera. b) O tu, Palermo. Solist: Ezio Pinza. Dir.: Erich Leinsdorf. c) Mercè, dilette amiche. Solist: Antonietta Stella. Dirigent: Glauco Curiel. 2. Gnomenregien (Lizst). Colin Horsley, piano. 3) Souvenir (Drdla). Alfredo Campoli, violin. Eric Gritton, piano. 4. Old black Joe (Foster). Occidental College Glee Club. Dir.: Howard Swan. 5. Valentine (Christiné). Eddie Barclays orkester. 6. Le genom tårar (Campell-Wickman). Jens Mathisen, sång. Ricke Löws orkester. 7. Oooh listen baby (Mora). Xavier Cugats orkester. 8. Minns me' Kai (Gullmar). Kai Gullmar, sång till eget ackompanjemang. 9. Anita (Hagen). Charles Magnante, dragspel.
18.50 Meddelanden.
18.55 Väderlek.
19.00 Nyheter. Dagens eko.
19.30 Def här är Harry!
20.15 Mitt i operationen. Radiopjäs av Jerzy Lutowski. Översättning: Nils Beyer. Regi: Hans Dahlin. Personer: Tadeus Osinski, läkare — Jan-Olof Strandberg; Anna, hans fästmö — Ulla Sjöblom; Professor Machcewicz — Björn Berglund; Erosz — Arne Nyberg; Dabek — Sture Ericson; Wielgosz — Bertil Anderberg; Syster Sofie — Lisskulla Jobs. Ett sjukhus i en polsk småstad kort före den politiska omvälvningen hösten 1956. (Göteborg.)
21.00 Franz Schubert. 1. Impromptu Ass-dur op. 90: 4. 2. Valses sentimentales. George van Renesse, Holland, piano.
21.15 Skapelsen. Människans förhistoria. Föredrag av professor Torsten Pehrson.
21.45 Radioorkestern. Dir.: Hans Carste. 1. Festlicher Abend (Hans Carste). 2. Ur »Exkursion in's Gestern», tre musikaliska parodier (Hans Carste). 3. Habanera (Heinz Schreiter). 4. Blüten über Blüten, konsertvals (Hans Carste).
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—23.05 Heinrich Schütz. Konsert i form av en tysk begravningsmässa ur Musikaliska exekvier. Inledande ord av Harald Göransson.

TORSDAG Program 2

13,30 Utlandsprogrammets sändningar på engelska, svenska och amerikanska. 17,00 P 2-timmen. Senaste nytt. Grammofonmusik. Senaste nytt. 18,00 Grammofonmusik. Se rikspro grammet. 18,50 Meddelanden. 18.55 Väderlek. 19,00 Nyheter. Dagens eko. 19,30 Godnattsaga för de små. 19,35 Fånge 36. Gösta Blixt besöker Säranstalt för unga fångar i Västerås. 20,15 Här är mera Harry.... 20,45 Genom Brandenburger Tor. Adjunkt Vilhelm Scharp berättar kring 25-årsminnet av Hitlers maktövertagande. 21,00 Journalen. 21,30 Sega gubben. I fjärde avsnittet medverkar en del majorer, slöidlärarinnor och brandsoldater förstås. 22,00 Apropå. 22,15—22,30 Nyheter och väderlek.

IBRA RADIO
Torsdagen den 30 januari 1958

18.00 Jag sjunger glad och lyckligt. 18,15 Bibelföredrag av Folke Thorell. 18.30 Eva Ski forteller for barn. (Norge). 18,45 Norsk andakt. 19,00 Ungersk andakt. 19.15 Fransk andakt. 19.30 Gratulationsskivan. 19,40 Mårten Österlund — hjälten från Sandhammaren. 20,00 Johannes Brahms. 20,10 Från tvivel till tro. 20.20 Önskeprogrammet. 21,00 Aftonandakt av Bertil Eriksson. 21,15 Holländsk andakt. 21,30 Tysk andakt. 21.45 Dansk andakt. 22,00 Avgörelsens stund. 22,15—22,45 Amerikanskt program.

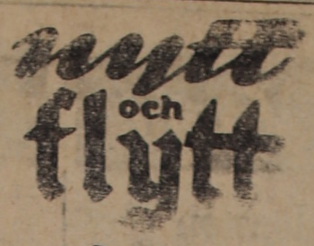
Danska radioprogrammet torsdag

12,00 Middagskonsert i pausen. 12,30 Nyheter. 13,35 Grammofonmusik. 14.30 Musik till arbetet. 15,55 Orgelmusik. 17,20 Dansk musik. 18.00 Från det Kgl. Teater. 18,20 Franska. 18,45 Nyheter 19,00 Aktuell kvart. 19,15 Vad gör den nya världen för de gamla. 19,35 Kirsten Fogtman sjunger till Kabareorkestern. 20,05 Intryck från Sovjetunionen. 20,50 Valkyrien.

Andra programmet. 18,00 Musik. 18,45 Nyheter. 19,00 Aktuell kvart. 20,05 Beethoven. 20,35 Far, mor och barn. 20,50 Jazzklubben. 21,30 För ungdomen. 22,15 Engels brass-band musik.

Dansk TV otrsdag

17,00 Barnens halvtimma. 20,00 Aktuellt. 20,10 Vårt århundrade.

Dagens namn
VALTER

Solen går upp kl. 8.24 och ned kl. 16.27.

Morgondagens namn
GUNHILD

Solen går upp kl. 8.22 och ned kl. 16.30.

ETT ORD PÅ VÄGEN

I skolen till och med kunna säga till detta berg: "Häv dig upp och kasta dig i havet", och det skall ske. Och allt vad I med tro bedjen om i eder bön, det skolen I få. Matt. 21: 21, 22.

Här drar vår Frälsare undan en smula av den förlåt som skiljer den osynliga världen från den synliga. Han vill skänka oss en liten blick in i den eviga värld som på alla sidor omger oss.

I denna eviga värld kan ingen få del utan tro. Men så snart tron finnes, öppnar sig den eviga världen för oss. Genom den port, som heter syndernas förlåtelse, träda vi in i en ny omgivning. Och här uppleva vi märkliga ting: nya sorger och en ny glädje, ny kamp och ny nöd, ny seger och nya nederlag, vi få nya vänner och nya motståndare.

Och alltjämt göra vi nya upptäckter i denna osynliga värld — icke alltid så stora, men många, både förödmjukande och upplyftande.

Men stundom göra vi upptäckter som nästan göra oss andlösa, nämligen då vi få se, vilka krafter som finnas i denna osynliga värld, och allra mest då dessa krafter ställas till vårt förfogande, då Gud gör stora under till svar på vår bön.

I vår text i dag överraskar oss Jesus med att förklara, att dessa himmelska krafter stå till vårt fria förfogande, att vi icke blott kunna komma ett fikonträd att vissna, utan till och med ett berg att häva sig upp och kasta sig i havet till svar på vår bön.

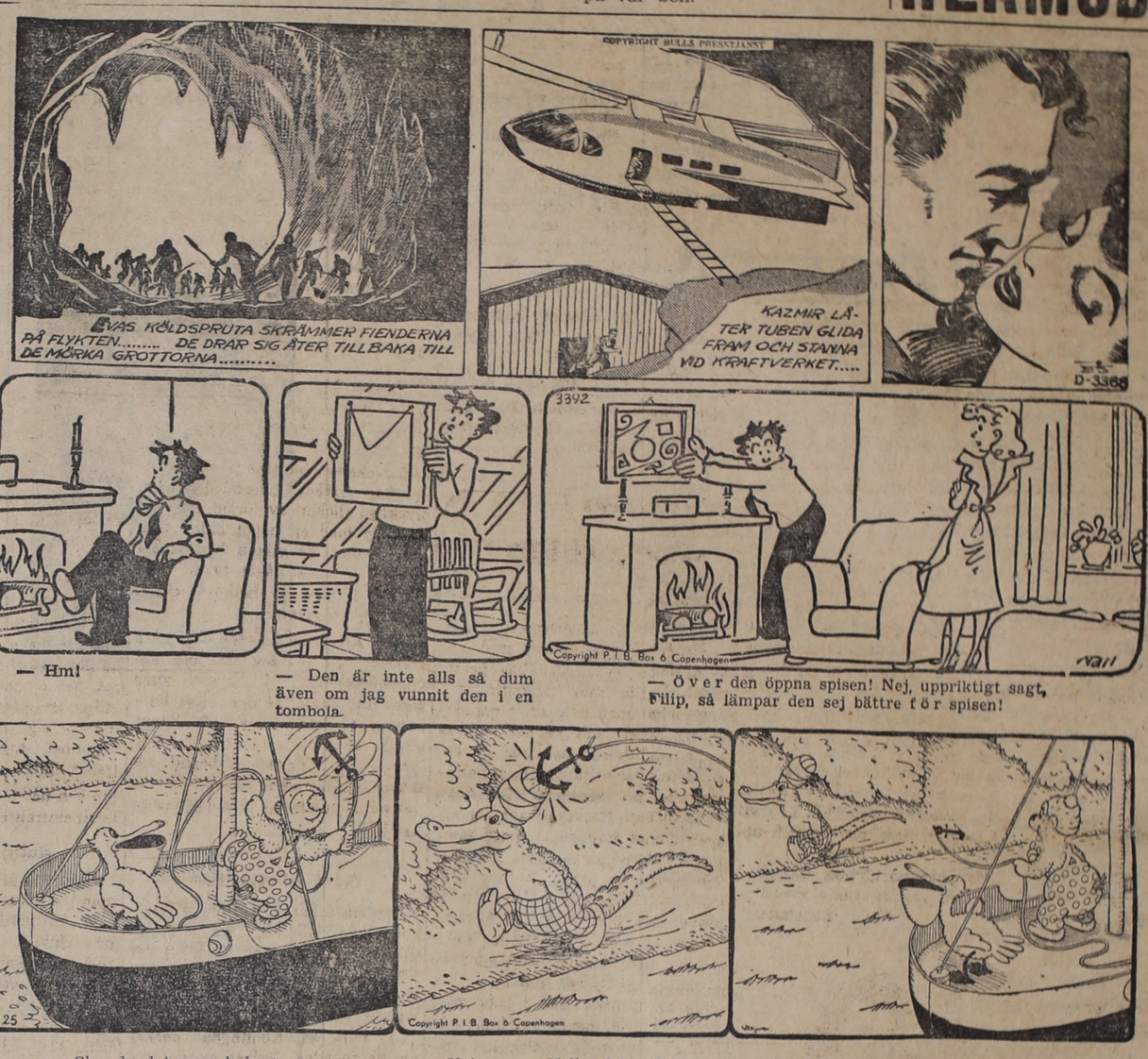
Och så avslöjar han trons hemlighet för oss med dessa ord: "Allt vad I med tro bedjen om i eder bön, det skolen I få."

Vem av oss kan lyssna till dessa ord utan att känna blygsel över vår brist på tro? Men då kunna vi också i likhet med lärjungarna i vår fattigdom sända en suck upp till Honom som är trons begynnare och fullkomnare: "Herre, föröka vår tro!"

Nykter ungdom — framtidsungdom

TAG KONTAKT MED HERMODS

ALLAN KÄMPE FILIP och MAJKEN

LILLE PELLE PINGO

FRANK

KARIN JUEL

Att en gång ÄLSKA

19.

Chauffören hade fått litet försprång. Nu var han på trappan, nu gick han in i huset. Ljuset flödade ut genom den halvöppna dörren och just när hon nådde fram till det nedersta trappsteget kom han ut igen.

— Ja, så har jag burit in allt och så hoppas jag madame kommer att få det skönt här uppe och trivas, sade han enkelt och gjorde honnör.

— Tack, tusen tack, jag hoppas vi ses igen, sade hon vänligt och stack en sedel i hans hand.

Så såg hon honom gå och hon fortsatte upp för de sista stegen, gick långsamt in genom dörren och slöt den efter sig.

Hon stod i ett vindfång eller ett slags kapprum där det hängde några grova sportplagg. Ett hemvävt draperi skilde henne från det rum där brasan var, men hon kunde höra hur det knastrade om tjärträna och den karakteristiska doften påminde henne om barndomens vintrar uppe i fjällen tillsammans med fadern. Sakta hängde hon av sig pälsen, vek draperiet åt sidan och blev stående, stum och stilla.

Han stod framför den öppna spisen, bredaxlad och reslig i grova stövlar och skidbyxor som gjorde hans ben ännu längre och hans höfter ännu smalare. Skjortan var mjuk och öppen i halsen, hans ansikte spänt och blicken så där underligt lysande som hon aldrig sett hos någon tidigare. Hon kände hur färgen steg på hennes kinder och en vådsam lyckokänsla förtog henne all förmåga att säga ett ord. Då log han, ett allvarligt och på samma gång upprört leende, gick några steg emot henne med utbredda armar och slöt henne i sin famn.

De stodo orörliga några sekunder i en skälvande underlig känsla av att detta bara var en dröm, något de genom heta önskningar inbillade sig, något de upplevde i en annan värld, en annan tillvaro, för gott för denna världen. Hon hörde både hans och sitt eget hjärtas slag och hade bara en enda önskan, låt världen förgå just nu, jag orkar aldrig vakna upp ur detta till verkligheten. Men nans armar omkring henne blev mer och mer till verklighet, och när hon kände hans läppar emot sin panna, mot kinden och till slut mot sina läppar, då var det som om allt det frusna inom henne smälte undan, allt det tomma fylldes, livet äntligen fick en mening.

— Oh, Leif, sade hon, att du fanns här och väntade på mig!

— Min älskade, min älskade, att den här väntan äntligen är över! Jag trodde aldrig den när veckan skulle gå. Han kysste henne gång på gång och hon smög sig intill honom i en gränslös ömhet och önskan att vara nära honom. Hela dagen har jag trott att fjället skulle rasa ner över huset och mig, jag har vågats över att jag någonsin lät dig resa från Oslo, att jag inte tog dig så här och behöll dig hårt intill mig sista gången vi träffades. Åh, Mona, Mona, vad har du gjort med mig!

— Detsamma som du mig, sade hon och böjde sig bakåt så att hon kunde se in i hans ögon. Tagit sans och vett ifrån mig, förstört min sinnesfrid, gått in i mitt blod så att jag inte kan vara utan dig en dag, inte en timme!

Hon slog sina armar om hans hals.

— Håll mig hårt, Leif, säg att du aldrig släpper mig mera, aldrig, hör du. Vad som än händer!

Hon slöt ögonen och hennes röst var hes av rädsla och upphetsning. Nästan smärtsamt kände hon hans bröst mot sitt eget, men smärtan var ljuv därför att den gav henne vissheten — jag drömmer inte, jag skall inte vakna om ett ögonblick och vara ensam. Jag är hos honom, med honom!

Flammorna från elden dansade muntert över de ljusbruna väggarna och de prunkande glada väggbonaderna. Ljuslågorna i stakarna fladdrade och ute stod kvällen tyst och stjärnklar med svartblå himmel över Lomseggens vita hjässa.

Leif sänkte henne långsamt ur sitt famntag, höll hennes båda händer i sina och såg på henne.

— Välkommen, min älskade, sade han varmt, hit in i värmen, till Norge. Men mest av allt, välkommen äntligen in i mitt liv! Det är ditt! Fyll det äntligen åt mig!

Brasan hade nästan brunnit ner, i det varma, milda ljuset från glöden var Monas ansikte rosigt och varmt. Hon satt uppkrupen i en av de stora stolarna vid den öppna spisen och följde Leif med blicken där han stod och passade kaffebryggarens skinande glaskolv.

Hon tog sig hårt i armen liksom för att övertyga sig om att hon verkligen satt här medan hon förstrött lyssnade till den dämpade musiken från radion borta under ett av fönstren. Hela den vita, oändliga världen där utanför, tänkte hon, myllrande storstäder, ödsliga vidder, nek tiskt liv — och djup stillhet — här inne bara vi två. Just vi av alla människor. Varför? För att det var så meningen. Tanken gjorde henne nästan andäktig och kom henne att känna sig som en av livets utvalda. Just nu i kväll rör sig universum omkring oss två, tänkte hon, och log för sig själv. Allt annat är mig fullständigt likgiltigt. Jag har en man, jag har två barn, jag har en våning som kallas mitt hem i Paris, föräldrar, vänner, plikter — ingenting av allt det där är verklighet. Det är det som är en dröm, inbillning, ovidkommande. Där står min verklighet för första gången i mitt liv representerad av en enda människa, Leif!

Som om hon ropat sakta på honom vände han på huvudet och såg på henne. Det kraftfulla ansiktet nade ett ömt, negrundande uttryck.

— Har du det bra? frågade han och sköt undan spritlågan från kolven där kaffet började få den rätta färgen.

— Hon nickade tyst. Som om hon var rädd att orden skulle störa dem. Den sista timmans rofyllda skönhet gjorde henne förtfarande stum. Rädd att bryta en förtrollning som hon aldrig förr upplevt. Hon såg bort mot bordet som de nyss lämnat. Att en man kunde ordna allt så smakfullt, en man av Leifs typ. Det kalla köttet hade varit så vackert upplagt, rödvinet vältempererat och ostbrickan raffinerad. Och skålen med liljekonvaljerna — att tänka på det också! Hon kunde känna doften där hon satt och hennes näsborrar vidgades. Så slöt hon ögonen en sekund och önskade att en barmhärtig försyn ville låta tidens hjul stanna just nu. Gärna för evigt. Medan allt var så här aningsfullt vackert och varmt. Utan en störning.

Leif rörde sakta vid hennes hand och hon såg upp och mötte hans blick. Han satte ned koppen bredvid henne, lade sig sakta på knä och slog sina armar omkring hennes höfter. Han sade ingenting, bara såg på henne. Aldrig har två ögon kunnat säga så mycket tänkte hon och knäppte sina händer runt hans nacke. Ingen av dem rörde sig. Det var som om de sjunkit in i varandra, som om de ägt varandra i tyst, outgrundlig orörlighet.

— Vet du att jag har längtat efter dig i hela mitt liv, sade han till slut. Så länge och så gränslöst att när du äntligen har kommit kan jag knappast fatta det.

— Jag vet. Hon lät sina läppar snudda vid hans. Men nu är jag när, Leif. Jag vet inte hur jag skall förklara det, hur du skall förstå hur jag känner det. Jag önskar att livet slutade nu. Kan det sägas något annat som bättre kan förklara...

(Forts)

Om vartannat

Apropå tråkigheten

AV SINA EGNA SKALL MAN HÖRA sanningen, säger ett gammalt ordspråk, men det är egalt varifrån sanningen kommer centrum är att den kommer fram. Apropå den omdebatterade landsbygdstråkigheten, så har vi ofta från utlänningar fått höra vari denna tråkighet till stor del har sin orsak. De... har erfarenheter av andras förhållanden konstaterat, att vi har stora brister i umgängeslivet här i landet. Vi är så oerhört konventionella och stela, vi skall slå på stora trumman i alla sammanhang, så ett närmande mellan människorna blir både besvärligt och dyrbart. Man måste ofta avstå från att bjuda hem gäster, därför att kassan inte tål denna stora påfrestning. Att bjuda "sämre" än alla andra vill man inte, då får det hellre vara.

FRÅN BÖRJAN HÖRDE DESSA dyrbara umgängesvanor hemma i överklassen, men de har alltmera spritt sig, eftersom folk fått det bättre ställt. Och en bjudning efter alla konstens regler blir en kostsam historia, som man inte så ofta kan tillåta sig. Den blir för det mesta också en stel och tröttsam historia, där samtalet flyter trögt och platt, därför att alla är rädda för alla och ingen vill lufta sina åsikter av rädsla för att inte vara korrekt. Samtalet hankar sig fram från det ena isflaket till det andra med diverse kalla perioder emellan.

MAN TÄNKER PÅ DEN GAMLA historien om bonden, som gjorde ett sjudundrande gille en gång om året, där mat och dryck flödade för de inbjudna, som naturligtvis tillhörde de burgna i bygden. De andra fick vackert sitta hemma. Sen fick bonden och hans husfolk äta sill och potatis hela året och en omänsklig sparsamhet övades. Det var inga gillesdagar.

Att umgås med varandra och ha det trevligt behöver emellertid ej vara så kostsamt, om bara inte en viss standard till varje pris skall hållas. Det äkta och enkla och fria kan också få komma till sin rätt. Och vi är egentligen inte så stela och högtidliga och förnäma, som det kan se ut. Om vi bara vågar, så kan vi släppa oss lösa och ha det riktigt trevligt. Då kan vi också våga att ha både åsikter och att lufta dem.

EN GÅNG FANNS DET i min bekantskapskrets en originell, något bohemartad person, som vi kallade Ewer. Han var en storomenadälskare och brukade varje kväll under filosofiska funderingar ströva omkring i samhället och långt ut på landet. Det kunde hända att han en lördagskväll tittade in och ville ha sällskap. Då följde man gärna med, ty att prata med honom var ett stort nöje, därför att han var en glad och orädd och fristående personlighet.

På torget kunde vi möta bankkassören, som var konst och litteraturälskare, dessutom en stor humorist. Truppen var tre man stark, senare tillkom dansken, som var god sångare och musiker samt målaren, som var specialist på skånska landskap. Vi var nu fem man, fattiga på mynt men så fyllda av idéer och tankar, att vi hade stoff till ett blixtrande ordfyrverkeri. Och vi längtade efter att ordentligt drabba samman.

Det dröjde heller inte länge, förrän vi samlats i Ewerts lilla stuga, fylld med böcker, konst, brev, tidningsurklipp och en mängd andra saker. Värden kokte kaffe på primusköket och någon av oss halade fram en påse wienerbröd. Efter kalaset kom piporna fram, trevnaden bredde ut sig.

Och nu kom den riktiga diskussionen igång. Politik, religion, kultur, konst, litteratur, kvinnor, allt ventilerades och ibland i hetsigt tempo, utan att någon tog illa vid sig. Utåt småtimmarna dekreterade värden:

— Nu dricker vi the!

Till denna ljuvliga dryck avåts en smörgås, varefter värden tog fram fiolen. Vår diskussionsiver hade nu mattats av. Inte var Ewert någon Kreisler, men känsla för musik hade han.

NÄSTA AVDELNING PÅ PROGRAMMET var att dansken tog fram sin mandolin, och så sjöng han visan om den gamle, gode bondemannen, som skulle gå ut efter öl. Vi följde med efter förmåga, sen kröp det fram ett munspel, och orkestern var tre man stark. Vi slutade inte förrän i gryningen.

Så måste vi gå hem. Värden följde oss ett stycke på väg, han hade svårt att skiljas från oss. Så tog vi avsked efter väl använda timmar, som inte frestat våra kassor nämnvärt men givit så mycket mera intellektuellt utbyte.

Man kan portförvisa tråkigheten med ganska enkla medel!

Fritz Bengtsson

DOKTORN SVARAR

Under denna rubrik besvaras en svensk legitimerad läkares kostnadsfritt medicinska frågor från läsekretsen.

Förse frågorna med lämplig signatur och uppge helst ålder och kön. Det är givet att envars anonymitet obrottsligt bevaras. Märk breven DOKTORN SVARAR och sänd dem till redaktionen.

Svar till "Tacksam A V A" En häftig kroppsansträngning i er ålder, 60 år, kan ibland ge en liten tillfällig skada på hjärtmuskulaturen då densamma utsätts för en ökad påfrestning med ett ökat genomblödningsbehov. I den nämnda åldern är det inte ovanligt att genomblödningen är nedsatt och därför att ej hjärtat tål samma påfrestningar som tidigare. Det är emellertid sannolikt att ni efter undersökningen hos läkare kan vara mycket lugn och ej behöver oroa er för detta. Emellertid vill jag tillråda en kontroll en gång om året hos er läkare lämpligen med elektrocardiogram. Vid sådan undersökning avslöjas nämligen eventuella skador på hjärtmuskulaturen och bristande blodtillförsel till hjärtats muskler. Vattenbråck kan opereras men behöver ej nödvändigtvis vidtagas om icke patienten har besvär.

Svar till "Gravid igen". Regleringarna brukar komma igång ungefär två månader efter förlossningen. Emellertid dröjer det längre hos många kvinnor, ofta uteblir regleringarna under hela amningsperioden utan att det anses vara något direkt onormalt.

Le'a gubbens kommentarer

Politik är en underlig konst, som har små beröringspunkter med fasta principer och fastställda partiprogram. För små framgångar i nuet offrar man hela sitt föregående och tänker inte på den framtida utvecklingen. Onekligen smyger sig denna tanke på gamla socialdemokrater och radikaler efter årets remissdebatt. Kravet på enkammarsystem eller åtminstone andra kammarens bestämmanderätt, som förr var vänsterns paroll, hoppar man gladeligen ifrån. Amiral Lindmans tanke, som förr så häftigt bekämpades, att regera med första kammarens nåde har nu övertagits av dagens maktägare. Inte att undra över att gemene man i ledet står frågande inför denna principlöshet. Den är och förblir ett slag mot parlamentarisk demokrati. Vad skulle sägas, därest i England, varifrån vi fått så många impulser i vårt parlamentariska liv, regeringen skulle lägga huvudvikten i överhuset?

— — —

Nåja, man skall inte beskylla alla partier för att springa från sina vägledande grundsatser. Nu har högern visat, att den är det fasta bålverk för reaktionen, som partiet alltid gällt för att vara. Indragning av barnbidrag, försämrad arbetslöshets- och sjukförsäkring är de moderatas bud. De sociala förmånerna i välfärdsstaten har alltid varit en nagel i ögat på de besuttna. Jarlens parti vill också övervältra en del av skattebördan från de stora inkomsttagarna på de små, genom ändring av statsbidragen till kommunerna, vilka bestämdes av riksdagen i anledning av höjningen av de personliga avdragen vid kommunalskatteuttaget. Kommunalskatten är ju inte progressiv som statsskatten. Högern har verkligen visat sitt rätta ansikte.

— — —

Nu tycks staten verkligen vara på väg att ta ett krafttag mot nikotinförbrukningen här i landet. Halvt om halvt har man enats om att taga ut försvarsmiljarderna genom höjda priser på tobaksvarorna. Bara inte det hela går upp i rök.

— — —

Prosten Hallén har på nytt gjort åldersparagrafen aktuell. Snart ställes Ätrastaden inför samma problem. En av stadens kunnigaste kommunalmän, drätselchefen, måste på grund av ålder dra sig tillbaka. Har vi helt enkelt råd med detta? Samma gäller lönenämndsordföranden. Bör inte paragrafen användas med urskillning? Vann staden något på att en så vital person som Manzèr försvann? för att nu bara nämna ett namn.

PRENUMERERA

Kulman på japanska

Det är inte bara i vår tidning som läsarna med förtjusning var dag följer KULMAN på alla uppfång. Häromdagen såg vi i en japansk tidning att vår vän också har trogna läsare på andra sidan jordklotet. Om ni inte kan läsa att det står KULMAN t v om bilderna, så måste det ju bero på att ni sedan skoltiden glömt bort det japanska skrivsystemet. Men tänk på att ni skall läsa nerifrån och upp! För övrigt läste vi, att japanerna tycker om både Anita Ekberg och Tommy Steele och att de ivrigt diskuterar både baseboll och rymdraketer.

Mor Sveas kuriosakista

John Ericssons ungdomskärlek

Vår store uppfinnare hade som bekant en romantisk ungdomshistoria. Han förälskade sig som ung fänrik vid Jämtlands fältjägarekår i en helt ung flicka vid namn Carolina Christina Lillieskiöld, dotter till kaptenen vid Jämtlands dragoner Jacob Georg Lillieskiöld. Den unga flickan älskade passionerat den unge intelligente fänriken, men hennes föräldrar lade sig på det bestämdaste emot en förbindelse mallan sin dotter oh den fattige ofrälse officeren, som ansågs vara en drömmare utan framtid. De förklarade att de unga aldrig skulle få varandra, och dessas försök att realisera ett "mariage forcé" strandade på föräldrarnas hårdnackade motstånd. Elva år därefter (1835) övertalades den olyckliga flickan av föräldrarna att gifta sig med en något äldre, förmögen man för vilken hon emellertid inte hade något tycke. Äktenskapet blev ej heller lyckligt för någon av parterna.

John Ericssons älskade dog nära 80-årig 1883 — sex år före sin ungdomskärlek. På Frösön visas ännu den sten, där den unge löjtnanten brukade sitta och hänge sig åt sorgen över sin förspillda lycka. John Ericssons beslut att lämna Sverige torde nog till en god del ha föranletts av den hjärtesorg han lidit.

Också en skyldighet

Fordom fanns å Stjernarps fideikommiss i Halland ett pappersbruk till vilken allmogen i länet var skyldig att leverera lump, enligt vad man kan finna av följande kungörelse, som är daterade 1790: "Till följd av Konungens befallningshafvandes Ordres varder uppå begäran av Lumpsamlarne vid Stjernarps Pappersbruk för innevarande år 1790 i... å nedanstående dagar och ställen möte utsatt till Lumpors aflemnande, helst Linnet, emot betalning som Kongl. Förordningen af år 1738 innehåller; altså varder samteligen, såväl Hemmansbrukare som Torpare och Gatuhus-män, på det alfvarligaste tilsagde och antydde; att hvar och en aflemnar så många Hushåld, som Författningarne utstaka. På det utrönas må, huru hvar och en sin Skyldighet fullgör, har Lumpsamlaren tryckt qvitto att aflemna, hvilket bevis bör — vid påfordran lända dem till befrielse, som lefvererat. Men de, som sådant bevis ej kunna upte, blifva enligt förr berörde Förordning till 32 Skillings specie eller 4 Daler S:mts plikt förfallen."

Karl X Gustafs silverbägare

Karl X Gustaf, som lät bygga Borgholms slott på Öland, hade här emellanåt besök av de gamla krigsöverstarna, vilka under Torstensson tjänat med honom och det sista av 30-årige kriget under honom, såsom då utnämnd generalissimus över hela svenska armén. Då lär det vid pokalerna ha gått lika hett till som vid någon av Johan Banérs drabbningar efter vunnen seger. Det hände många gånger att de silverbägare som använts vid ett dylikt grundligit dryckeslag och varmed man tömt den furstlige värdens välgångsskål, kastades ut genom matsalens öppna fönster och hamnade i vågorna, vilka svalla alldeles vid foten av den lodräta klippa, som uppbär slottet. De upprymda bordsgästerna förlustade sig därefter åt de raska dykare bland allmogen, vilka gav sig ut för att uppfånga silvret. En av dessa unga bondpojkar, vilken framför sina kamrater utmärkte sig genom mod och oförvägenhet, togs genast i prinsens tjänst, gick småningom till flottan och nådde slutligen en hög plats inom amiralitetet.

Kullmans silverbägare

Kontraktsprosten Joh. P Kullman i Södertälje donerade 1866, som en gärd av tacksamhet för den välvilja han städse rönt från sina församlingsbor under sin mångåriga verksamhet bland dem, såsom ständigt inventarium åt pastor i Södertälje en honom den 1 maj 1853 förärad, inuti förgylld silverbägare med inskription å ena sidan: "Anno 1719 den 21 Juli är thenna Bägare vid Södertelie Prästegård af Ryske Cossackier röfvad, och 8 veckor därefter af en finsk öfverlöpare som hos dem tiänt I rätta ägarens händer kommen", och å andra sidan: "Till kongl. Hofpredikanten och Kontraktsprosten, kyrkoherden och ledamoten av kongl. Wasaorden herr Johan Petter Kullman af några vänner i Södertelge den 1 Maj 1853."

"Ett gott svenskt handtag."

Översten Torsten Stålhandske, namnkunnig under 30-årige kriget genom sitt finska rytteri, hade, ehuru liten till växten, en ovanlig styrka i sina händer, varför svenskarna bar en viss aktning för hans handslag. Men då någon fången officer, som Stålhandske ej tyckte om, i synnerhet polack eller österrikare, ankom till svenska lägret, hälsades han av översten välkommen med ett handslag, varav följden blev att blodet sprang ut genom naglarna. Merendels bad Stålhandske dylika officerare, då de utväxlades, hälsa deras befäl att han önskade träffa dem för att få ge dem "ett gott svenskt handtag."

En orkidé ur pekoralfloran

Som brevskrivare lär ingen i originalitet kunna överträffa ryttmästaren Danckwardt Liljeström, som i början av 1800-talet ägde och brukade Wärhulta gård i närheten av Arboga. Se här ett prov:

Utanskrift:

"Konungens Trotjenare (!) och Postmästaren vid Kongl. Postkontoret i Mariefred, Högädle Herr N N

Till Kongl Post-Kontoret i Mariefred och Gripsholm.

Innehåll:

"Anhålles ödmjukeligen hos Herr Postmästaren i Mariefred att genast vid detta brefvets ankomst till Edert Kontor, afsända detta angelägna Bref till den Domhafvanden i dessa härader, som nu sitter Höste-Tinget i Höst i Eskilstuna den 21 November. — den Lagman, eller Häradshöfding, som nu skall hålla tingen i dessa härader, Vester-Rekarnes härad, att han nu genast, straxt, nästa postdag, får detta angelägna, mycket angelägna bref, anhålles härom ödmjukligen."

Karsten Wimmermark

Barnavård

En barnavårdsnämnd hade sammanträde. Ordföranden hade flera dagars skäggstubb på hakan. En kvinnlig medlem av nämnden — som dessvärre måste vi omtala var mindre skön att skåda — kom ihop med ordföranden utbrast förargad:

— När man kan komma till ett sammanträde med ett sådant ansikte bör man helst inte yttra sig.

— Om alla kvinnor hade ert ansikte så skulle det inte behövas någon barnavårdsnämnder här i landet replikerade ordföranden vasst.

SAGT och SKRIVET

För att övergå till nyheter av mera allmänt slag så kanske du redan hört i radio att havsvatten kommer att bli vårt vanligaste bränsle inom tjugo år? Vi får hoppas att inte spisen rostar, säger mormor.

(Red Top i DN)

— Det kan väl hända att toddy aldrig har botat förkylning. Men det har aldrig någon läkare gjort heller.

(Salon Gahlin.

Sinnessjuka tjurar

Engelske veterinären A F Fraser har utkommit med en bok om nervösa rubbningar och sinnessjukdomar hos tjurar. Den vittre forskaren har under många år samlat materialet och kommit underfund med att nervsjukdomar, melankoli, nevroser och andra själsliga rubbningar var vanligare bland tjurar än bland andra djur. Mer än en fjärdedel av samtliga tjurar i England måste anses vara i behov av psykiatrisk hjälp, meddelar mister Fraser, som också konstaterat att 6—8 procent av samtliga tjurar i England måste anses totalt vansinniga. Själsliga lidanden är tjurarnas vardag. Dessa känsliga djur tål uppenbarligen sämre människornas hänsynslösa metoder än artens kvinnliga medlemmar, nämligen korna, som nästan aldrig är utsatta för själsliga och nervösa rubbningar. — AEP.

Svar till "En som frågat förr". Sår och sprickbildning i mungiporna uppstår vid järnbristanemi bl a Sådan anemi eller blodbrist behandlas med tillförsel av järn endera i tablettform eller också medelst injektion. Samma symptom uppstår också vid B-vitaminbrist. C-vitaminbrist torde ej i första hand ge upphov till sådana sårnader utan där är en blödningstendens det viktigaste symptomet, som då först visar sig i blödning från tandköttet. I vårt land spelar C-vitaminbristen ingen nämnvärd roll hos friska, men det anses att vid vissa infektionssjukdomar sker en ökad förbrukning av C-vitamin.

Vattenverk för skärgårdsö

En liten behändig destillationsapparat som utvecklats av en amerikansk firma kan lösa alla dricksvattensproblem för folk i kusttrakterna och för sommarstugeägare på skärgårdsöar. Den ger rent dricksvatten av saltvatten och kan också användas för att ge friskt vatten av förorenat sötvatten.

Det lilla "hembränneriet" är helautomatiskt och drar bara obetydlig ström. Det kan producera 1.900 l rent vatten per dag, eller betydligt mer än dagskonsumtionen för en medelfamilj. Apparaten har konstruerats av Aqua Stills, Inc i Rochester, New York, för amerikanska inrikesdepartementets räkning. Den är en förminskad version av en anläggning för kommersiell drift.

När apparaten sätts igång pumpas saltvatten in och passerar genom värmeväxlare som förvandlar det till ånga. Ångan passerar genom en kondensator och förtätas åter till vatten. Tekniker inom inrikesdepartementet förklarar att anläggningen är den hittills bästa av de olika typer som prövats.

Sänkta varupriser även i Västergötland

SKÖVDE (TT)

Medlemmarna i Västergötlands speceri- och livsmedelshandlareförening sänker från måndag priserna på cirka 800 artiklar med 5-10 procent. Den genomsnittliga sänkningen uppgår till 5 procent. I stort sett har övriga branscher inom den enskilda sektorn som för nämnda sortiment eller delar därav vidtagit motsvarande sänkningar.

Den geomförda prishöjningen på mjölk som gav detaljhandeln 1—2 öres bättre marginal anses också vara ett led i denna marginalutjämning som syftar till att varje vara i möjligaste mån skall bära sin egen kostnad.

Förtroliga stunder

Svar till "Orolig". Så mycket kan jag säga er, att de symptom ni har iakttagit är alldeles naturliga för en vuxen kvinna och inte ger någon som helst anledning till oro. I övrigt är er fråga av medicinsk art och kan inte besvaras på den här spalten. Jag skulle dock råda er att för säkerhets skull ta kontakt med en vänlig och förstående läkare. Med de bästa hälsningar.

"Gallie"

Svar till "Margareta 1942". Personligen tycker jag egentligen att ni har alldeles rätt. Å andra sidan måste ni tänka på, att er mor innerst inne vill er väl. Jag skulle vilja föreslå er att fråga er själv så här "hur mycket är saken värd"? Visst kan det vara svårt att vid er ålder stå under den kontroll er mor tydligen vill ha, men med litet diplomati och smidighet bör saken kunna ordnas utan alltför svåra friktioner. Tack för hälsning och låt gärna höra av er igen.

"Gallie"

Svar till "Orolig värdinna". Vid familjefester går släktskap före rang. På er femtioårsdag bör ni således ha er svärfar till vänster och chefen till höger om er. Vid slutet av måltiden bör ni säga några vackra ord till tack.

Gamle Pockat är framme i byn för att proviantera och först skall han ha ett kilo bröd.

Vi tar det där med gubbe på säger han till expediten.

— Wasabröd, ja.

— Vad har den där gubben egentligen gjort då, undrade Pockat.

— Gusta Wasa? Men det vet farbror, att det var ju han som räddade Sverige från danskarna.

— Jaså, jaha. Och nu har han börjat baka...

Svar till "Ekka 21 år". Ni har alldeles rätt när ni undrar om era besvär icke blir bättre med tiden. Besvären är vanliga hos unga män och är av nervöst ursprung, men försvinner i allmänhet när ett varaktigt intimt förhållande etableras. Ni kan visst få hjälp om ni söker läkare, såväl med mediciner som med behövliga råd.

Svar till "Rygglös". Jag kan endast ge er det rådet att på nytt ta upp frågan om er förtidspensionering med er läkare. Han måste nämligen skriva ett utlåtande för att en ansökan skall kunna behandlas av den myndighet som beslutar om dylik pensionering, pensionsnämnden.

Svar till "Sputnik". Blodblandning av sädesvätskan har inget med magkatarr att göra. En sådan blödning bör absolut närmare utredas och ni tillrådes bestämt att söka läkare.

FILIP och MAJKEN

— Usch, ett sånt snöväder! Men jag kan lika gärna ta det som en man.

— Man skulle tro att chefen förutsett det här snöfallet, då han sa att jag absolut skulle ha bilen med in i dag.

— A, Filip, jag har alldeles glömt bort att tala om, att jag lät bilen stanna på verkstan i går. Den skramlade så förskräcklig!

KULMAN

DE FLESTA OCH BÄSTA O RTSNYHETERNA FINNER NI I LAHOLMS TIDNING

VILL NI
veta vad som händer i södra Halland?
Prenumerera då på ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

LAHOLMS TIDNING

ONSDAGEN DEN 29 JANUARI 1958

SÖKER NI
kontakt med befolkningen i södra Halland?
Annonsera då i ortsorganet
LAHOLMS TIDNING

Varför "bygga ihjäl oss" Fram för centrumplacering

STOCKHOLM (Press)

Den som i dagens läge har att handlägga kommunala investeringar har inte någon avundsvärd lott. Behovet av byggnader och andra anläggningar står ofta inte i förhållande till kommunens disponibla medel, det behövs lokaler för alla möjliga ändamål, för förvaltning, brandväsen och polis, skolor och pensionärshem samt också allmänna samlingslokaler eller bygdegårdar, de sistnämnda ej minst viktiga. Skall man komma till rätta med alla dessa byggbehov, alltså även samlingslokaler, måste våra kommunalmän tänka om i tid och planera efter nya linjer, hävdar i Landskommunernas kommuns tidskrifts ingenjör Sven Nylander i Lantbruksförbundets byggnadsförening. Vi måste gå in för centrumplanering, säger han.

Sådan planering har han varit i tillfälle undersöka i ett antal kommuner och funnit fördelarna så påtagliga, att det synts honom oansvarigt att ej föra resultatet till allmän kännedom. För ett samhälle av den storleksordningen att man skall investera en halv miljon i resp kommunalhus, skola, samlingslokaler kan den direkta vinsten i anläggningskostnad bli 300.000—400.000 kr, vilket ger årliga driftslättnader med 25.000—30.000 kr.

En kärna av mötes- och speciallokaler

I centrumorten behöver kommunen en kärna av lämpliga allmänna möteslokaler och kring denna ett visst antal speciallokaler av olika slag. Exempel på allmänna möteslokaler blir en stor sal med teaterscen, vilken om dagen är aula och gymnastiksal för skolan, fullmäktigesal och allmän möteslokal för förvaltningen och om kvällen teater, biograf och festsal. På söndagsförmiddagen kyrksal för andakten, bröllopet eller begravningen. Förresten, varför användes våra bygdegårdar så litet för religiösa sammankomster, undrar ing Nylander. Är det nödvändigt att belasta orten med ytterligare byggnation i form av kyrksalar och missionshus när den allmänna samlingslokalen oftast står tom under den tid dessa användes? I möteslokalen kan foyern bli platsen för servering, allmänna samkväm, skolbarnsbespisning m m. Den mindre salen blir om dagen platsen för kommunalnämndens sammanträden, konferenser, vallokal etc, på kvällen är den mötes- och serveringsrum. Studierummen blir dessutom bilokaler till bibliotek, extrarum för förvaltningen och kanske lärosal för brandmännen. hobbylokalerna utnyttjas tillika som slöjdlokaler för skolan. Badanläggningen kan vi få mycket nöje av, den är skolbad om dagen och folkbad på kvällen. När riksteatern kommer på besök tjänar dess omklädningsrum som scenloger. Till det skisserade centrat för allmänna samlingslokaler skulle på samma tomt fogas byggnader för specialverksamhet, såsom rena undervisningslokaler för skolan, ämbetsrum för kommunalförvaltningen, garage för brandväsendet m fl. Bygdegården får man så att säga på köpet; när skolan slutat för dagen och kommunalkamrern låst kassaskåpet och gått hem är de allmänna samlingslokalerna lediga för föreningslivet, filmen, 50-årskalaset och mycket annat.

Flykt från ensamheten mot gemenskapen

Problemet om landsbygdens avfolkning är inte enbart en fråga om vårt dagliga bröd utan också en trivsel- och standardfråga, erinrar ing Nylander. Den moderna bygdegården har ofta nämnts som ett sätt att göra landsbygden åtråvärdare. Säkerligen är den också av betydelse i sammanhanget, men är det inte så att hela vår landsbygd med allt vad detta innebär f n genomgår en strukturförändring, som vi kanske inte alltid låtsas om men som där där i alla fal. Man lämnar helt enkelt de sämst belägna boningshusen öde, brukningsdelar slås ihop. Om man inte flyttar till staden flyttar man ändå in till den egna centrumorten för att bli delaktig av dess gemenskap. Jorden har man kvar, med bil kommer man lätt dit. Man har helt enkelt valt det slutna samhällets speciella trivsel framför ensamheten på skogstorpet. Trots denna bakgrund är det konstigt nog just på det här planet som det mesta motståndet reses mot centrumbildning och an ordnande av kommunala gemenskapsanordningar. Man hade kanske väntat att invändningarna främst skulle ligga på organisationsplanet och att de olika verksamhetsområdena skulle ha svårt att samsas om vissa lokaler. Så är dock inte fallet utan det förhåller sig så, att man ännu inte gjort klart för sig hur allvarlig landsbygdens strukturförändring i själva verket är. En storkommun som bildats av kanske nära halva dussinet delkommuner med många små centra i kyrkbyar, stationssamhällen o s v ger utåt sken av att vara en homogen enhet, medan man i själva verket lever kvar i och tänker som i de gamla byalagen. Det förekommer således att, när man planerar nödvändig byggnation inom storkommunen, man ibland är så hänsynsfull att den ena delen får kommunalhuset, den andra pensionärshemmet, och den tredje centralskolan, den fjärde bygdegården o s v. Det låter kanske bra att var och en har sin bit. I själva verket har man splittrat sig, dragit på sig ökade kostnader och plottrat bort de möjligheter den egna kommunen hade att skaffa sig en à två samhällsbildningar med tyngd i ,orter som kanske kunde ha tagit emot en industri och utgjort en motvikt mot närmaste stad och avflyttningen dit.

Tänk om i tid:

Någon invänder kanske att det här är rent krassa ekonomiska synpunkter och att bortrationaliseringav gamla kulturorter ej får ske, fortsätter ing Nylander. Det är inte heller meningen, men utvecklingen inom skolväsendet har redan visat att vi inte har råd att hålla skola inom varje by. Än mindre finns förutsättningar för varje ort att få en egen bygdegård. Vi måste välja. Varför skall vi då inte i tid satsa på de platser vi tror på och genom samordning dit av lämplig bebyggelse skapa för dessa orter de förutsättningar ett modernt samhälle fordrar och i förening härmed genom kombinationslösningar av undervisnings-, ämbets- och samlingslokaler minska medborgarnas utgifter, speciellt som denna utveckling förefaller ligga helt i linje med landsbygdens strukturförändring i övrigt. Skall vi bygga ihjäl oss — eller skall vi tänka om i tid, den frågan ställer ing Nylander till sist.

Kommunistmotion:

Inför republik vid konungens bortgång

Riksdagen bör uttala sig för att Sverige vid den nuvarande konungens bortgång ombildas till republik med en president som statsöverhuvud, heter det i en kommunistisk partimotion.

Denna fråga liksom uppgiften att utreda och utforma en demokratisk och parlamentarisk författning bör överlämnas till 1954 års författningsutredning med uppdrag att snarast lägga fram förslag, säger motionärerna. De går inte in på det nuvarande statsöverhuvudets person. Enbart principiella övervägande, hänsyn till tidens krav samt demokratins och parlamentarismens behov bör vara vägledande vid utredningen. Enligt motionärernas mening är situationen lämplig för att lugnt, sakligt och lidelsefritt pröva frågan.

— Stig bara på — för den har nyss ätit!

Skall Egypten ändra sitt namn?

I det egyptiska parlamentet där knappast någonting kan sägas som inte i förväg godkänts av diktatorn Nasser, har en ledamot föreslagit att landet Egypten återtar sitt gamla namn "Misr", vilket under årtusenden var den rätta beteckningen för stormakten vid Nilen. Namnet Egymten är av grekiskt ursprung och har ingenting gemensamt med de historiska och folkliga traditionerna i landet, förklarade parlamentsledamoten. Egypten betyder "kopternas land" och är på grekiska. Namnet har senare övertagits av de europeiska imperialisterna. "Misr" däremot var landets officiella och av segrar och nationell ära upphöjda namn under faraonernas tid — AEP.

Torpargrebban som blev grevinna hade konung som givmild mecenat

Vid en soaré i Malmstad för 100 år sedan debuterade den då femtonåriga Christina Nilsson som konsertsångerska. Det var början till de turnéer hon gjorde i de stora världsstäderna. Var hon än uppträdde hyllades hon av enorma folkmassor, som var gripna av "Christinafeber". Hennes begåvning upptäcktes då hon som liten flicka, tillsammans med en marknadsgycklare och björnförevisare, drog runt på den småländska landsbygden och sjöng den tidens populära visor. Ovan ses den ryktbara sångerskan på en bild från 1863.

Christina Nilsson bild från 1863.

Vem som var störst av vårt lands världsberömda sångstjärnor, Jenny Lind eller Christina Nilsson, är väl ett musikteknisk spörsmål som de lärda på området må tvista om. Mätt efter popularitetens måttstock var det Christina Nilsson. Ingen svensk konstnär före eller efter henne har fått motta sådana hyllningar av folkmassorna och toppparna inom samhället — kejsare och furstar inte undantagna — i de land och de städer där hon lät sin rösts välljud tona från estraderna.

Som levnadsöde är hennes väg mot berömmelsen något av en saga som blev verklighet, något som aldrig upphör att fängsla folks fantasi: den fattiga torparflickan från Småland, Stina i Snugge, som på sångens vingar svingade sig upp till berömmelsens högsta tinnar och slutade sitt liv som grevinnan Casa de Miranda — kungligheters jämlike.

Den som fått äran av att ha upptäckt henne var häradshövding Tornérhjelm och det var genom hans bistånd hon fick tillfälle att skola och fullända sin röst.

Det finns flera versioner om hur han kom att höra den då fjortonårgia sångerskan. Den troligaste och mest omtalade berättar att det var på en marknad i Ljungby, där Christina Nilsson uppträdde, som han första gången hörde henne sjunga då hon uppträdde tillsammans med en marknadsgycklare. Häradshövdingen som var mycket musikalisk stannade häpen då han fick höra den unga flickans röst följa en fiolspelare i de mest halsbrytande och höga toner.

Man tycker sig se hela scenen framför sig: den lilla spensliga, bleka flickan med det guldgula håret under schaletten och i en ring runtom henne de sävliga bondgubbarna fyllda av förvåning, drängar, lite tröga i blicken av de våtvaror som hörde den tidens marknader till, hedervärda moror som ogillade att en liten torparjänta släpades omkring för att förevisas i syndfulla marknadsspektakel — fast de samtidigt måste erkänna att flickungen sjöng vackert — och så töser, som längtande lade huvudet på sned vid de smäktande kärleksvisorna.

Den blivande storsångerskan var bara åtta år då hon började sjunga på marknaderna. Hemmet var fattigt — ett stenigt torpställe på Huseby ägor — och de pengar den lilla flickan kunde sjunga ihop var ett välkommet tillskott till familjens försörjning.

Hennes första inpressario var en björnförevisare och positivspelare som hette Kalle Kruse. Under sina vandringar fick han händelsevis reda på att det fanns en torparunge med en sällsynt vacker röst och sedan han hört henne insåg han genast att det skulle gå att tjäna pengar på hennes färdighet. De kom överens om villkoren — hälften var av inkomsten — och så drog de ut på resor längs landsvägarna och uppträdde på marknader och gästgivargårdar. De tjänade bra med pengar och samarbetet fortsatte till häradshövding Tornérhjelm hjälpte den unga begåvningen att få sin röst skolad.

När Christina Nilsson 1876 besökte Stockholm lät hon söka efter sin gamle kompanjon och till sist påträffades han i Sundsvall där han förevisade ett vaxkabinett. Han blev ombedd att resa till Stockholm och mottogs av den då världsberömda sångerskan på Grand Hotell. Bägge var mycket glada över mötet och Kruse, då en gammal gubbe, tyckte att "Stina i Snugge" hade blivit så ohiskligt fin och rar".

Det var hos en sångläraninna i Halmstad som Christina Nilsson började den utbildning som snabbt gjorde henne till sin tids mest beundrade sångerska. I Halmstad uppträdde hon också första gången offentligt som konsertsångerska och det uppseende som hennes musikaliska kunnande väckte gjorde att hon då fick hjälp att fortsätta sina studier i Stockholm hos den berömde kompositören Franz Berwald. Sedan hon fått den utbildning som huvudstadens bästa lärare kunde ge henne beslutades det att hon skulle få sin slutliga utbildning på den plats som av tradition länge hade varit sångens högkvarter: Paris. Bland de mecenater som möjliggjorde hennes resa var också Karl XV. Både han och de andra medlemmarna av kungahuset var mycket imponerade av den unga flickans konst.

Så for Christina Nilsson, och fjärdingsmannen i hembyn kunde anteckna i sin restlängd, där han antecknat så många andra smålandsgrebbor som lämnat orten: Pigan **Kristina Jonasdotter.**

Den 17 oktober 1864 stod hon för första gången på en pariscen och sjöng Violettas aria i La Traviata och den föreställningen gjorde på en gång den tjugoåriga flickan berömd. Den kräsna pubilken med kejsaren och kejsarinnan i spetsen var stormförtjusta och stolta över att Paris var den plats där svenskan klev direkt in i världseliten bland tidens sångartister.

Från den dagen är Christina Nilssons liv en rad framgångar. I England, Ryssland, Tyskland, Amerika o. de skandinaviska länderna gjorde hon stormande succéer var hon än uppträdde. Hela världens börds- och penningaristokrati var stolta över att få se henne som gäst och räknas till hennes vänner. Av den fattiga torparflickan hade det blivit en världsdam som hemvant rörde sig i de europeiska hovkretsarna.

Det bittraste minnet i den stora sångerskans liv var olyckan utanför Grand Hotell i Stockholm den 23 september 1885. Under hennes besök i hemlandet hade stora folkmassor samlats varje kväll framför hotellet för att få se en skymt av henne och höra henne sjunga, och den tragiska kvällen beräknade man att omkring 50.000 personer samlats framför hotellet för att få höra hennne sjunga svenska folkvisor. Sedan hon sjungit några visor för den jublande publiken och dragit sig tillbaka skulle den sammanpackade folkmassan skingra sig, men i trängseln råkade en person falla omkull och bli nedtrampad och på ett ögonblick hade en fruktansvärd panik utbrutit och ett våldsamt tumult uppstod, varvid tolv personer trampades till döds och närmare femtio blev svårt skadade.

Olyckan grep Christina Nilsson mycket djupt och sedan hon hämtat sig från den första chocken organiserade hon en hjälpaktion för dem som drabbats av olyckan och skänkte stora summor till understöd åt offrens familjer.

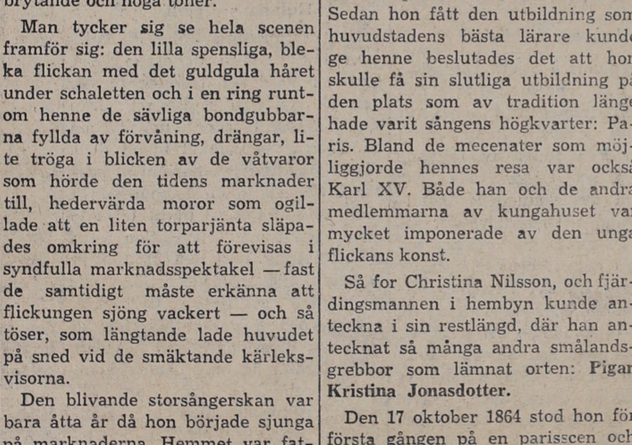
År 1872 gifte sig Christina Nilsson med en fransk bankir. Efter tio år avled denne och fem år senare giftę sig sångerskan med greve Casa de Miranda som var spansk diplomat i Paris. När han år 1891 hemkallades för tjänst i Madrid slutade Christina Nilsson sin sångarbana och uppträdde bara privat någon enstaka gång.

Sedan hon blivit änka för andra gången började hennes längtan till den småländska hembygden locka mer än de aristokratiska salongerna på kontinenten och hon gjorde många besök i sitt hemland — inte i Stockholm utan till sin barndoms hembygd i Småland — och till sist slog hon sig ned på en gård nära Snugge, som hon tidigare inköpt till sina föräldrar.

Cirkeln var sluten. Torparflickan som levt sitt liv fjärran från hemlandet, hyllad av en hel värld, lämnade den blänkande tillvaro som så länge varit hennes och återvände till den karga, småländska hembygd där hon hade sina rötter och där hon kände sig verkligt hemma.

Hon avled den 12 november 1921 och blev begraven på Växjö kyrkogård.

Bill Andersson.

Stugan i Snugge där Christina Nilsson föddes. Teckn av Fr Winthe.

Kyrkan vill ej bidraga till landsbygdens avfolkning

Kyrkan vill ej i högre grad än som nödvändigt medverka till landsbygdens avfolkning, framhåller stiftsnämnden i Göteborg i yttrande till kmt över riksdagens revisorers påpekande rörande förvaltningen av vissa kyrkliga fastigheter. Revisorerna har framhållit betydelsen av att avkastningen av arrendegårdar och löneboställen hålles på en tillfredsställande nivå, men stiftsnämnden anser att revisorerna något ensidigt bedömt denna fråga.

Varför skall ej skogsavkastningen medräknas när man bedömer en fastighets räntabilitet, frågar stiftsnämnden. Inom en stor del av vårt lands skogsbygder är jordbruket knappast räntabelt om det tages ensamt för sig. Det finns ett betydande antal ecklesiastika fastigheter som är obetydliga till jordbruksareal men likväl lämnar goda överskott på grund av skogstillgången. Det är ur flera synpunkter värdefullt att detta bibehållas som jordbruk och förses med god bebyggelse. Arrendatorerna är behövliga även för skogsbrukets skötsel. Beträffande revisorernas önskan om en omprövning av nu utgående arrenden, framhåller stiftsnämnden att man måste ha klart för sig en mycket betydelsefull omständighet som leder till att kyrkan ofta kommer i ett sämre läge än andra jordägare. Arrendeperioderna är som regel fastlåsta vid tio år. Det kan inte bestridas att det är mycket svårt att i nuvarande ekonomiska läge bestämma ett arrende som skall gälla elva till 12 år framåt i tiden. Arrendet blir under slutet av perioden i flertalet fall för lågt utan att jordägaren kan göra något däråt. Vid en ny uppskattning nödgas man sedan höja arrendet så väsentligt att arrendatorn reagerar. Stiftsnämnden anser att det gamla systemet med hälften av arrendet i persedlar efter markegång var betydligt smidigare och rättvisare.

Revisorerna har även behandlat frågan om normaluppskattningarna och stiftsnämnden framhåller att det ligger i sakens natur att förfarandet inte kan fungera perfekt. De aktuella problemen har emellertid främst skapats genom ett vikande penningvärde. Det är särskilt prisstegringen på skogsprodukter som vissa år tillfört skogrika pastorat avsevärda meravkastningar. Olägenheten är alltså delvis att betrakta som en kristidsföreteelse.

Stiftsnämnden har inget att erinra mot den av revisorerna föreslagna allmänna översynen av hithörande lagbestämmelser under förutsättning att en sådan översyn leder till verkliga förenklingar och att de nuvarande grunderna för systemet inte rubbas.

Sovjetexperter prisar nordisk småhusbyggnad

I slutet av 1957 gjorde en delegation sovjetiska byggspecialister en resa till Sverige, Finland, Norge och Danmark, där de under ganska lång tid studerade bostadsbygget. En av deltagarna i resan, medlemmen av arkitekturakademins presidium B Rubanenko summerade häromdagen sina intryck vid en sammankomst på arkitetktklubben i Moskva.

— Skall man tala om bostadsbyget i dessa länder, sade Rubanenko, så bör det — trots de ganska höga kostnaderna för en del arbeten och den ännu högre kostnaden för själva bostaden — erkännas, att dess nivå är en av de allra högsta i Europa.

Vad tempot i bostadsbygget beträffar så ligger endast Sovjetunionen och Västtyskland före. Bostadsförsörjningen är emellertid betydligt bättre än i Sovjetunionen.

En intressant omständighet, är fortsatte talaren, att det huvudsakliga bostadsbeståndet i Skandinavien består av ett stort antal smålägenheter. Tar man exempelvis Finland så utgörs mer än 60 proc av lägenheterna av tvårumsmare. Den senaste tiden har tendensen emellertid gått mot ökat bygge av komfortabla lägenheter med flera rum. I Sovjetunionen är läget det rakt motsatta.

I alla de skandinaviska länderna kan man iakttaga ett förnuftigare grepp om kapitalinvesteringarna i nybyggena än i Sovjetunionen. I Sovjetunionen läggs det ned alltför mycket på de små en- och tvåvåningshusen. I exempelvis Sverige däremot går man mera rationellt tillväga: Där byggs kombinerade hus med bl a grunden i armerad betong och väggar och mellanväggar i standardiserade delar i trä. Detta sätt att bygga låghus blir nästan 15 proc billigar och gör det konkurrenskraftigt med flervåningsbygget.

Till de positiva momenten hänförde de sovjetiska fackmännen också det faktum, att man vid planeringen och bygget av lägenheter ägnar mycket stor uppmärksamhet åt och omsorg om husmödrarna. I Sverige finns det till och med ett speciellt institut för hemforskning, som bl a, sysslar med utrustning och planering av köksutrymmena ...

I alla de nordiska länderna, med undantag för Danmark, byggs ett stort antal trähus, fortsatte arkitekt Rubanenko. Här bör det framhållas, att man på ett mycket förnuftigt sätt hushållar med träet. Norrmän och finnar bygger hus, varvid de i stor utsträckning använder sig av färdiga väggdelar i trä och som isoleringsmaterial mineralull. Bygget av dessa hus är av särskilt intresse för oss i Sovjetunionen eftersom vi ju börjat massproducera möteringsbara, standardiserade trähus.

Vid storbyggen i alla de nordiska länderna, särskilt i Sverige och Danmark, användes siporex och mineralull. I Finland använder man dessutom i stor utsträckning s k fibrolit. Vad den svenska siporexen beträffar, anmärkte arkiteken, att den till kvaliteten överträffar de material, som hittills använts i Sovjetunionen.

På tal om storbyggnationen anmärkte emellertid arkitekt Rubanenko, att nivån — vad det gäller byggtiden samt arbetets mekanisering och organisering — är lägre i de nordiska länderna än i Sovjetunionen (SIB).

Norr och Söder i Italien söker försoning och enhet

ROM (AEP)

Roms nya överborgmästare, advokaten Urbano Cioccetti, är en värdig efterföljare av den eviga stadens stora härskare. Han inledde sin ämbetsperiod med ett överraskande radikalt initiativ, då han härom dagen reste till Milano till förhandlingar om avspänning i det kalla kriget mellan de lombardiska huvudstaden och Rom. Striden mellan de båda städerna är av gammalt datum. Den har förts med yttersta skärpa sedan 80 år tillbaka.

Som bekant anser milanerserna att storstaden i norr är Italiens "moraliska huvudstad" och tycker att Rom är sedeslöshetens hemvist på jorden. Vid en nyligen genomförd opinionsundersökning i Milano förklarade 88 procent av de tillfrågade att Italien inte kunde tillfriskna och veta sin rättmätiga ställning i Europa och världen, så länge "sydlänningarna" i Rom med sin kända omoral fick representera landet. Rom tillhör enligt denna övervägande majoritet inte Europa utan ligger vid Afrikas utkanter. Romarna är parasiter, oeffektiva, ekonomiskt och industriellt efterblivna, en börda för norra Italien, där människorna är duktiga, flitiga och hederliga, allt egenskaper som romarna är i total avsaknad av. Milaneserna tycker att Turin, Milano och kanske t o m Florens är civiliserade städer med modern befolkning, medan det söder om Florens, ochi synnerhet i Rom, korruptionen, oduglighteten och parasitväsendet lever högt.

STÄMMER DET I SVERIGE OCKSÅ?

En rad milanesiska historiker och vetenskapsmän gick så långt att de försökte bevisa att motsättningen mellan Söder och Norr var oberoende av breddgraderna och den resp statliga organisationen och utgjorde en naturlag som gällde för alla civiliserade länder. Eller är det kanske inte sant att nordstaterna i USA representerar framåtskridandet och sydstaterna bakåtsträvandet? Lika klart är motsättningarna mellan Söder och Norr i Frankrike och i Tyskland, där preussare och bayrare inte tål varandra. Det är likadant i Spanien, Grekland, ja, också i England, där psykologiska och politiska motsättningar är tydliga mellan engelsmän i söder och skottar i norr. En milanesisk professor påvisade också att spänningen mellan skåningar och svenskar norr om Göta-älven likaledes kan inordnas i denna planetariska lag som också kan spåras i Indien, Japan och Australien.

Det får vara hur som helst med dessa historie-filosofiska spekulationer, det är ett påtagligt faktum att norditalienarna inte tycker om syditalienarna. Det går knappast en vecka utan att på Milanos offentliga byggnader målas upp med krita och färg: "Via i terroni", vilket uttytt betyder "Ut med sydlänningarna". Antipatierna i det industrialiserade Milano mot den industrilösa storstaden Rom, där "parasitära byråkrater" lever högt på de flitiga nordbornas bekostnad, är en protest mot den romerska centralismen som haft många anor under 3000 år.

VÄXELVERKAN MILANO—ROM

Chefen för Roms senat och folk, signore Cioccetti, uppträder under samma symbol "SPQR" som pryder ruinerna från vår tideräknings början (Senatus Populusque Romanus). Han hade under flera timmar förhandlat i Palazzo Marini i Milano med ledaren för den andra italienska stormakten, Virgilio Ferrari. Kommunikén om konferensen på högsta nivå lät förmoda att de båda cheferna inledde en ny historisk epok. Vissa ämbetsverk skall flyttas till Milano medan Rom lovat att bygga industrier och främja framåtskridandet.

Arturo Fellini.

Även Du kan gå med i UNGDOMENS LÖNSPARANDE!